

T.C
MARDİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
MARDİN SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MARSU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2015-2019 YILI STRATEJİK PLANI

MARSU GENEL ÜDÜRLÜĞÜ
2015-2019 YILI
STRATEJİK PLANI

İçindekiler

EŞBAŞKANLARIN SUNUMU	7
MARSU STRATEJİK PLAN ÇALIŞMA SÜRECİ	9
STRATEJİK PLANLAMA KOORDİNASYON KURULU	10
STRATEJİK PLANLAMA EKİBİ	10
1. YASAL ÇERÇEVE	11
2.STRATEJİK PLAN HAZIRLAMA SÜRECİ VE AŞAMALARI	12
3.DURUM ANALİZİ	14
3.1 KENTE İLİŞKİN GENEL BİLGİLER	14
3.1.1. MARDİN İLİNİN KISA TARİHİ.....	14
3.1.2 NÜFUS.....	18
3.1.2.1 MARDİN İLİ NÜFUS YAPISI	18
3.1.3 EKONOMİSİ	23
3.1.4 İSTİHDAM VE İŞSİZLİK	23
3.2 MARDİN'DE SUYUN TARİHÇESİ.....	28
NUSAYBİN ÇAĞ-ÇAĞ(AVA SPI) SUYUNUN TARİHÇESİ.....	28
3.3 MARDİN BELEDİYESİNİN VE MARSU'NUN TARİHÇESİ	31
3.4 KURULUŞ İÇİ ANALİZ.....	35
3.4.1 MARSU'NUN FAALİYET ALANI İLE ÜRETTİĞİ ÜRÜN VE HİZMETLER	35
3.4.2.MARSU'NUN YÖNETİM YAPISI	37
3.4.3 İNSAN KAYNAKLARI	40
3.4 MALİ DURUM.....	45
3.4.1 MALİ KAYNAKLAR.....	45
BORÇLAR.....	47
3.6.5 TEKNOLOJİK DÜZEY	52
KENTİN SU İHTİYACI	54
MARDİN İÇMESUYU İHTİYACINI KARŞILAYAN SU KAYNAKALARI	54
3.5 PAYDAŞ ANALİZİ.....	55
3.6 ÇEVRE ANALİZİ	62
3.6.2. YAKIN DIŞ ÇEVRE ETKİLERİ	73

3.7 GZFT ANALİZİ (GÜÇLÜ-ZAYIF-FIRSAT-TEHDİT).....	78
4.GELECEĞE BAKIŞ	81
4.1 MİSYONUMUZ	81
4.2 VİZYONUMUZ	81
4.3 TEMEL DEĞERLER.....	81
4.4 STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER	82
İNSAN KAYNAKLARI	82
STRATEJİ VE MALİ HİZMETLER.....	84
BİLGİ İŞLEM	85
DESTEK HİZMETLERİ.....	87
MAKİNE İKMAL VE TESİSLER HİZMETLERİ.....	88
İÇMESUYU TEMİNİ VE DAĞITIMI	89
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	90
ATIKSU HİZMETLERİ	91
ABONE HİZMETLERİ	92
İŞLETMELER HİZMETİ.....	93
BASIN YAYIN-HALKLA İLİŞKİLER.....	95
PLAN- PROJE HİZMETLERİ	96
AVRUPA BİRLİĞİ İPA PROJE.....	102
KATILIM ÖNCESİ MALİ YARDIM ARACI (INSTRUMENT FOR PRE- ACCESSION ASSISTANCE - IPA)	102
MARDİN ATIKSU PROJESİ.....	102

Tablo Listesi

Tablo 1:Nüfusun İlçelere Göre Dağılımı	18
Tablo 2: Yaş Grubu Ve Cinsiyete Göre Nüfus(2007-2013).....	19
Tablo 3: Yıllara Göre Toplam Nüfus, Nüfus Artış Hızı Ve Net Göç Hızı	19
Tablo 4: 2008 Ve 2012 Yılı Karşılaştırmalı Kentleşme Göstergeleri.....	20
Tablo 5: Nüfus Projeksiyonları Ve Yıllık Ortalama Artış Hızı.....	21
Tablo 6: Mardin'in Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması	23
Tablo 7: İstihdam Ve İşsizlik Oranları	24
Tablo 8: İstihdamın Sektörel Dağılımı	24
Tablo 9: 2013 İl Bazında İşsizlik Oranları.....	25
Tablo 10: İşgücüne Katılma Oranı En Yüksek Ve En Düşük Olan 5 İl	25
Tablo 11: Mardin İli Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer	25
Tablo 12: 2012 Kişi Başı Bölgesel Gayrisafi Katma Değer.....	26
Tablo 13: İstihdam Şekillerine Göre Personel Dağılımı.....	40
Tablo 14: Memur Ve Kadro Karşılığı Çalışan Sözleşmeli Personelin Kadro Sınıflarına Göre Dağılımı	40
Tablo 15: Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı.....	40
Tablo 16: Personelin Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı	41
Tablo 17: Personelin Yaş Durumuna Göre Dağılımı	41
Tablo 18: Personelin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı.....	41
Tablo 19: Hizmet Alımı İle İstihdam Edilen Personelin Birimlere Göre Dağılımı	42
Tablo 20: Gelir Tablosu	46
Tablo 21: Gider Tablosu.....	46
Tablo 22: Borç Tablosu	47
Tablo 23: Araç Ve İş Makinesi Envanteri	48
Tablo 24: Taşınmaz Envanteri	48
Tablo 25: Bilgisayar, Yazıcı Ve Fotokopi Makinesi Envanteri.....	49
Tablo 26: İlçe Bazlı Abone Sayıları.....	50
Tablo 27: Abone Gruplarına Göre Abone Sayısı.....	51
Tablo 29: İlçe Bazlı Abone Türlerine Göre 1 M3 Su Tarifesi.....	51

EŞBAŞKANLARIN SUNUMU

Yaşayan tarihi dokusuyla geçmiş ile geleceğin buluştuğu ; Mezopotamya'nın kadim halklarına,Kültürel farklılıklarına,inanışlarına ve birçok medeniyete ev sahipliği yapan kentimiz Mardin'in Geleceğini planlamanın sorumluluğunu ve heyecanını taşıyoruz.

Mardin Büyükşehir Belediyesi MARSU Genel Müdürlüğü olarak 2015-2019 Stratejik planımızın Temel yaklaşımını; kadın özgürlükçü, ekolojik yönetim anlayışı,şeffaflık ve demokratik katılımcılık Anlayışı ile kentin her kesiminden katılımı sağlayarak sahiplenme ve birlikte çalışma ruhunu yaratarak hazırladık.

6360 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ile büyükşehir belediyelerinde önemli yapısal değişimler gerçekleşti. İl özel idarelerinin, köylerin ve belde belediyelerinin tüzel kişilikleri kaldırıldı.Köy ve beldeler mahalle olarak bağlı bulundukları ilçelere bağlandı.Büyükşehir belediyelerinin sınırları olarak değiştirildi. Şehrimizin büyükşehir olması ile beraber bu değişiklikler belediyemizin sorumluluklarını artırdı. Yaşanan bu değişim süreci de dikkate alınarak Mardin'in geleceğini şekillendirme adına, 2015-2019 yıllarını kapsayan stratejik plan çalışmalarımız hazırlanarak siz değerli halkımızın bilgisine sunulmuştur.

Değerli Mardinli yurttaşlarımız, insanlığa, insana ve ekolojik sisteme karşı kullanılabilecek en büyük silahın su olduğu ve bunun ikame edileme şansı olmadığı ortadadır. Petrol ve gazın yerine ikame edilen alternatif kaynaklar bulunurken, suyun kesildiği bölgelerde çöller, büyük doğa felaketlerine ve göçlere neden olduğu bilinmektedir. Mezopotamya ve Ortadoğu coğrafyasında geçmişten günümüze yaşanan büyük savaşların ve felaketlerin nedenlerinin en başında su bulunmaktadır.

Suyun kapasitesi üretim ilişkileri içerisinde ihtiyaç olmaktan çıkarılıp bir metaya dönüştürülmesi söz konusudur. Bunun için su kaynakları konusunda uluslar arası bağlayıcı yasalar ortaya çıkmıştır. Su kaynakları üzerinde HES'ler, barajlar yapılarak suyun tekelleştirilmesine gidilmiştir. Genel anlamıyla, su üzerinde geliştirilen bu tahakkümcü anlayışla birlikte, insanın günlük tüketim amaçlı gereksinimlerine yetebilecek suyla buluşmaması durumu ortaya çıkmıştır.

"Su kaynak değil, varlıktır." şiarıyla suyun ticari bir meta olmaktan çıkarılıp, insanlar için kullanımı esas alan bir anlayışla hareket etmemiz gerekecektir. Bu temelde önümüzde kat etmemiz gereken uzun bir yolun olduğunun farkındayız. Belediyecilik anlayışımızda, yurttaşlarımızı ilgilendiren konularda kararları verirken, bu kararları, kentte yaşayan tüm yurttaşlarla birlikte vermek ve onlarla birlikte bu kararların hayata geçmesini sağlamaktır.Katılımcılığı bu denli önemseyen bir hareket olarak, kentimizin yeraltı –yerüstü su havzalarının korunması, bu havzalardaki suyun kullanılması ve kentin alt yapısıyla ilgili su ve kanalizasyona dair konularda bir plan yapma amacıyla siz değerli Mardinli yurttaşlarımızın, dinlemek istedik.Kentimizin tüm sivil toplum örgütlerini,ilçe belediyelerimizi, ilgili resmi kurumların uzmanlarıyla birlikte yürütülen uzunca bir çalışma sonucunda 5 yıllık bir strateji planımızı oluşturduk.

MARSU'nun Stratejik Planın hazırlanmasında görüş ve fikirleriyle emeği geçen değerli halkımıza, ilçe belediyelerine, tüm meslek ve sivil toplum örgütlerine bütün mesai arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz.

İnsanın insan olmasından kaynaklı temel haklarını kullanması için gerekli imkanlarla buluşması gerekir paradigmasıyla hazırlanan bu stratejik plan bir süreçtir ve gelişerek devam edecektir. Misyonumuzu ekolojik-demokratik, kadın özgürlükçü ve öz yönetim anlayışıyla yaşanabilir bir kent ortamı yaratma olarak belirledik. Gücünü Mezopotamya'nın kültürü ve tarihsel değerlerinden alan kentimizin, bu değerlerini koruyarak çağdaş yaşamın olanakları içinde evrenselleştirmeyi vizyonumuz olarak belirledik.

Ahmet TÜRK
Büyükşehir Beldiye Eş Başkanı

Februniye AKYOL AKAY
Büyükşehir Beldiye Eş Başkanı

MARSU STRATEJİK PLAN ÇALIŞMA SÜRECİ

Fotoğraf:Selmet GÜLER

Kurumumuz stratejik plan çalışmalarıMardin Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanları Ahmet TÜRK ve Februniye AKYOL AKAY'ın başkanlığında Yönetim Kurulu 17 Temmuz 2014 tarihinde toplanarak Stratejik Planlama Birimi oluşturulmuştur.MARSU Genel Müdürü Vekili Ömer ALTUN başkanlığında Stratejik Plan Çalışma Birimi aşağıda isimleri belirtilenlerden oluşmuştur.

MARDİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ MARDİN SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

STRATEJİK PLANLAMA KOORDİNASYON KURULU

AHMET TÜRK	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE EŞ BAŞKAN
FEBRUNİYE AKYOL AKAY	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE EŞ BAŞKAN
ÖMER ALTUN	MARSU GENEL MÜDÜR V.
BARAN İLHAN	MARSU GENEL MÜDÜR YRD.V
NECMETTİN KABUL	MARSU GENEL MÜDÜR YRD.V

STRATEJİK PLANLAMA EKİBİ

HAŞİM DEMİRCAN	İNSAN KAYNAKLARI ve EĞİTİM. DAİRE BAŞK. V.
NURETTİN ÇETİN	DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞK. V.
FEVZİ ÖZÇELİK	STRATEJİ GELİŞ. DAİRE BAŞK. V.
M.CAHİT ÜNVERDİ	PLAN PROJE YATIRIM VE İNŞ. DAİRE BŞK. V.
ARİF BAŞDAŞ	MAKİNEİKMAL VE TESİSLER DAİRE BŞK. V.
HASAN SERTKAYA	ATIKSUKONTROL VE RUHSAT DENETİM DAİRE BŞK. V.
NEJLA KINAŞ	İÇME SUYU& İŞLETMELER DAİRE BAŞK. V.
SERPİL ERENER	EĞİTİM VE İŞ GÜV. ŞUBE MÜDÜR V.
MEHMET EMİN OĞUR	ABONE İŞLERİ ŞUBE MÜR. V.
HAMDULLAH YÜKSEKDAĞ	SU İSALE HAT. ŞUBE MÜD. V.
DELİL ÇAKIR	BİLGİSAYAR MÜHENDİSİ
TUNCAY ACAY	AVUKAT
GÜL BERKİ	SOSYOLOG
ABDULKADİR ÇELİK	İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI

1. YASAL ÇERÇEVE

Yüksek Planlama Kurulu (YPK) ve Kamu Yönetimi Reformu kapsamında alınan kararlarda, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre, tüm kamu, kurum ve kuruluşların Stratejik Planlarını hazırlamaları ve kuruluş bütçelerini bu plan doğrultusunda hazırlamaları öngörüldüğünden, MARSU Genel Müdürlüğüne de 2015-2019 Yılları Stratejik Planı aşağıda belirtilen yasaların ilgili maddelerine dayanarak hazırlanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu.

5393 sayılı Belediye Kanunu.

5436 sayılı KMYK Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararname'de Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun.

5227 sayılı Kamu Yönetimi Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun.

6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun.

2650 sayılı İstanbul Su Ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun

2.STRATEJİK PLAN HAZIRLAMA SÜRECİ VE AŞAMALARI

MARSU Genel Müdürlüğü bir yerel yönetim kuruluşu olarak 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41. maddesine göre yerel seçimlerden itibaren altı ay içinde stratejik planını hazırlayıp belediye meclisine sunmakla yükümlüdür. 2560 sayılı İSKİ Kanunu'na göre ise Genel Kurul'un Kasım ayı toplantısına hazırlanan stratejik plan sunulur.

MARSU Genel Müdürlüğü 2015-2019 Stratejik Planı hazırlık çalışmalarına Kasım ayı olağan Genel Kurul toplantısına sunulmak üzere Haziran ayında başladı. Stratejik Plan Çalışmaları, DPT tarafından yayımlanan stratejik planlama kılavuzunda belirtilen esaslar doğrultusunda, 5018 sayılı Kanun gereği MARSU Genel Müdürlüğü'nün Strateji Geliştirme Birimi olan Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından koordine edilerek ilgili personele gerekli eğitimleri verildi.

Stratejik plan kapsamında öncelikle Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı ve proje ekibinden oluşan Stratejik Planlama Yürütme Kurulu oluşturuldu. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, stratejik plan hazırlıkları için kendi bünyesindeki çalışanlardan proje ekibi oluşturdu. Proje ekibi kentle ilgili bilgiler toplamış, durum analizi için harcama birimlerinden veri toplayarak kuruluş içi analiz kısmını oluşturmuştur.

Diğer yandan çevre analizi yapılırken özellikle uzak dış çevre analizinde AB uyum süreci, küreselleşme, yerelleşme ve özelleştirme gibi global gelişmelerin olası etkileri de değerlendirilmeye çalışılmıştır. Yakın dış çevre analizinde stratejik planın, kalkınma programı, hükümet programı ile uyumu incelenmiş, olası etkiler değerlendirilmiştir.

Kuruluş içi analiz, çevre analizi ve paydaş analizi yapıldıktan sonra GZFT analizi yapılarak kuruluşun güçlü ve zayıf yanları tespit edilmeye ve karşılaşılabileceği fırsat ve tehditler belirlenmeye çalışılmıştır.

Stratejik Plan'da geleceğin tasarımı aşamasında, misyon ve vizyon bildirimleri gözden geçirilerek MARSU'nun 2015-2019 plan dönemindeki vizyonu revize edilmiştir. Ayrıca temel değerler incelenerek gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Durum analizi, misyon, vizyon ve temel değerlerin belirlenmesi aşamalarından sonra 2015-2019 plan dönemi için stratejik amaç, hedef ve bu hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için gerekli faaliyet/projeler belirlenerek Stratejik Plan şekillendirilmiştir.

MARSU 2015-2019 Stratejik Planı'nın yürütülmesinde izlenen aşamaları aşağıda belirtilen şekilde olmuştur.

- Stratejik Plan hazırlıklarının başladığının duyurulması
- Stratejik Planlama Yürütme Kurulu'nun oluşturulması,
- Proje ekibinin oluşturulması
- Kente ilişkin bilgilerin toplanması ve analizi
- Durum Analizi,
- Kuruluş İçi Analiz
- Paydaş Analizi
- Çevre Analizi
- Güçlü Yanlar, Zayıf Yanlar, Fırsatlar ve Tehditler (GZFT) Analizi
- Misyon Bildirimi,
- Vizyon Bildirimi,
- Temel Değerler Analizi
- Stratejik Amaç ve Hedeflerin Belirlenmesi.

3.DURUM ANALİZİ

3.1 KENTE İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

3.1.1. MARDİN İLİNİN KISA TARİHİ

Yunan kaynaklarında Fırat ve Dicle nehirlerinin suladığı topraklara iki nehir arası anlamına gelen Mezopotamya adını vermektedir. İslami kaynaklarda ise burası için El-Cezire tabiri kullanılmaktadır. El-Cezire tabiri, bir benzetmeden yola çıkarak, Fırat ve Dicle nehirlerinin arası adeta bir adaya (Cezire) benzediğinden dolayı bu bölgeye İslam coğrafyacıları tarafından verilmiş bir isimdir. İlk kez Büyük İskender devrinde onun yeni teşkil ettiği bir satraplık için kullanılan Mezopotamya sahasının sınırları; doğuda İran dağının doğu etekleri, kuzeyde Doğu Anadolu dağlarının güney etekleri, güneyde Basra körfezi, güneybatıda Arabistan çölü, batıda da Suriye çölü ile çevrilmiştir. Tarihi devirlerde bu memleketin güney kısmına Ken-gi ve Şanar (Sinear); kuzey kısmına da Subartu adı veriliyordu.

Tarihi hadiselerin birçoğuna şahitlik yapan Mezopotamya'da her yerleşim yeri canlı bir tanık olup bu bölgede her "Kent" başlı başına bir tarihtir. Çünkü bütün tarih boyunca devletlerin yaptıkları hâkimiyet savaşlarında milletler değişse de bu savaşların coğrafyası pek değişmemiştir. Bu bakımdan kahramanların değişip dekorun hep aynı kaldığı bu coğrafya üzerinde milattan önce evvela Aramilerle Asurlular arasında, daha sonra Partlarla Romalılar arasında ve tarihin ilk çağlarında da Sasani-Bizans devletleri arasında süren sayısız savaşlar, hep bu bölgede, bu bölge hâkimiyeti için verilmiş mücadelelerdi.

Mardin yöresi; tarih öncesinde ve tarih çağlarında, coğrafi bakımdan önemli ticari ve kültürel ilişki ağlarının kavuşma noktasında bulunmuş bir merkezdir. Tarihinin önemli bir kısmı, bazen Mardin (Şu anki Artuklu İlçesi) kentinin kendisi, bazen çok yakınındaki Nusaybin olarak, "kuzeyde Karadeniz kıyılarına ve Kafkasya'ya uzanan,

güneyde Basra Körfezi'ne ve Doğu Akdeniz kıyılarına varan ticaret yollarının ve kültürel alışverişin gerçekleştiği hatların bağlantı noktası" konumuyla geçmiştir.

Öncelikle bölge, tarımın doğduğu "Verimli Hilal" olarak adlandırılan bölgenin içindedir. Mardin çevresi, "Verimli Hilal" içinde neolitik ve kalkolitik kültürlerin geliştiği en önemli yörelerden birisidir. İlkçağlardan bugüne kadar da kuzey-güney ve doğu-batı kültür ilişkisinin kavuştuğu hatta bu coğrafi yönlerin temsil ettiği kültürlerin birbirine karıştığı yer olmuştur. Bunun en önemlideni, Mardin'in ve içinde bulunduğu Tur Abdin bölgesinin coğrafi konumudur.

Mardin yöresinin yerleşikliği tarih öncesi, büyük ölçüde erken neolitik dönemde ortaya çıkan köy yerleşmeleriyle bilinmektedir. Mardin ve yöresini etkisi altına alan kültür, Hurri kültürünün temsilcisi Tel Halaf kültürüdür. Mardin yöresini içine alan, Habur havzasındaki en önemli Halaf yerleşmesi bugünkü Suriye sınırları içerisinde kalan Çagar Bazar höyüğüdür.² Gırê Alımışmış'ta, Gırê Koriye ve Kefertüt'ta Halaf keramiği saptanmıştır.

Mardin kentinin adına ilişkin birçok rivayet vardır. Kimine göre bu isim Süryanice "Merdo"dan kimine göre Ermenice "Mardi"den kimine göre de "Marde" adlı bir kavimden gelmektedir. Bir diğer rivayette ise: Pers kralının Mardin adındaki oğlunun amansız bir hastalığa yakalanması ve hekimlerin çocuğun sağlığına kavuşması için etrafı açık yüksek bir dağın tepesinde yaşaması gerektiğini söylemeleri üzerine Mardin'e gelip burada yaşamaya başlayan çocuğun iyileştiği, bunun üzerine buraya Mardin isminin verildiği kaydedilmektedir.

Coğrafi olarak Mardin yöresinde üç kentsel çekim merkezinden söz edilebilir. Bunlardan ilki ortaçağın ortalarına kadar Nusaybin, özellikle 11. Yüzyıldan itibaren de Mardin şehrinin merkezinde bulunduğu, Mardin-Midyat-Nusaybin kentleridir. İkincisi Dicle nehri üzerinde bir geçiş yeri ve Kafkasya ve İran ile Mezopotamya'yı birbirine bağlayan yolun önemli bir durağı olan konumu ile ortaçağın büyük merkezlerinden olan Hasankeyf'tir. Üçüncüsü ise, daha çok Dicle'nin doğu yakasındaki dağlık

bölgeyle Mardin yöresinin bağlantısını kuran ve büyük ölçüde bu dağlık bölgenin aşiretlerini iktisadi, siyasi ve kültürel açıdan yönlendiren Cizre'dir. İlk çekim alanında yer alan üç kent, tarih boyunca büyük ölçüde Doğu Hristiyanlığının merkezleri olmuşlardır.

İslamiyet'in bölgeye yayılışına kadarki dönemde Mardin ikinci derecede bir kale konumundadır. Nitekim Iustinianos döneminin ünlü tarihçisi Prokopios, şehri Margdis adıyla Amid ile Dara arasında ikinci derecedeki kaleler içinde zikreder.

Mardin'in ne zaman ve kimler tarafından kurulduğu tam olarak bilinmiyorsa da kuruluşu Eski Ortadoğu tarihine göre Subariler'e kadar dayanmaktadır. Sümer Kralı Lugalzergiz M.Ö. 2850 yılında Akdeniz'e kadar uzandığı seferinde Mardin'i hükmü altına almıştır.

Mardin M.Ö. 2820 yılında Sümerleri yenen Akad hükümdarı Sargon tarafından hükümlarına alınmıştır. M.Ö. 2100 yılında ise Babil kralı Hammurabi şehri almıştır. M.Ö. 1930 yılında Hititler, M.Ö. 1468'de Mitanniler, M.Ö. 1290 yılında Asurlar, M.Ö. 1190 yılında Aryanlar, M.Ö. 800 yılında Urartular, M.Ö. 678 yılında Kimmerler ve M.Ö. 609 yılında da Gildaniler Mardin'i egemenlikleri altına almışlardır.

M.Ö. VII. Yüzyılda ilk önce Medler ardından da Persler Mardin bölgesine egemen olmaya başlamışlardır. Pers İmparatorluğu I. Dara zamanında (M.Ö.522–485) Satraplıklara ayrılarak yönetilmeye başlanmış ve Mardin bölgesi Suriye-Finike-Filistin satraplığına bağlanmıştır. Bölgedeki Pers İmparatorluğu Büyük İskender'in Erbil yakınlarında Pers ordusunu yenilgiye uğratmasıyla son bulmuştur. İskender'in ölümünden sonra Mardin bölgesi Selevkoslar'ın elinde kalmıştır. Ardından M.Ö. 129 yılında Partlar'ın hâkimiyeti başlamıştır.

Sasaniler ve Doğu Roma (Bizans) imparatorluğu arasında bölge hâkimiyeti için verilen mücadele neticesinde bölge çatışma alanı haline gelmiş ve sürekli el değiştirmiştir. Sasani hükümdarı II. Hüsrev (590–628)'in Mezopotamya'da Musul

havalisine yerleştirdiği monofizist Bizanslı esirler VIII. ve IX. yüzyıllarda inançlarını yayarak bu yörede çoğalmışlar ve Nesturileri de kendi mezheplerine katmayı başarmışlardır. Bunun neticesinde Tur Abdin bölgesi bunların merkezi haline gelmiş ve burada birçok manastır inşa edilmiştir. İslamiyet ile birlikte sırasıyla Emeviler ve Abbasiler Mardin bölgesinde hâkimiyet sağlamışlardır. Ardından bir Kürt beyliği olan Mervaniler Mardin havalisinde egemenliklerini tesis etmişlerdir.

Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah 1085'te şehirdeki Mervaniler'in hâkimiyetine son vermiştir. Bölge XI. yüzyılın sonu ile XII. yüzyılın başlarından itibaren Türkmen güçlerinin kontrolü altına girdi. Artukoğulları zamanında Mardin pek çok kez saldırıya uğramış, fakat kalenin çok yüksekte, sarp bir kayanın üzerindeki düzlükte oluşu, giriş kısmının da dar ve sadece bir girişe sahip olması sebebiyle fethedilememiştir. 1183'te Selahattin Eyyubi şehrin hemen güneyinde Harzem'e kadar gelmiş lakin şehri alamamıştır. Mardin (Merkez) şehri asıl olarak Artukoğulları döneminde büyüyerek kent hüviyeti kazanmıştır. (Öncesinde Nusaybin, Cizre ve Hasankeyf ön planda iken Artuklu ve Akkoyunlular döneminde Mardin merkez (Şuanki Artuklu İlçesi) ön plana çıkmıştır. Ancak Osmanlı hâkimiyetinden sonra Diyarbakır ve Cizre tarihte daha belirgin olmuştur). Artuklular'dan sonra bölgede sırasıyla Eyyubiler, İlhanlılar, Moğollar, Karakoyunlular ve Akkoyunluların varlıkları söz konusudur.

Akkoyunlular'ın yıkılmasıyla

bölge hâkimiyetini ele Geçiren Safeviler, Kürt aşiretlerinin direnişiyle karşılaşınca Koçhisar savaşından sonra bölgeyi terk etmek zorunda kalmışlardır. Mardin 1517 yılından itibaren Osmanlı hâkimiyetine girmiş ve cumhuriyetin kuruluşuna kadar Osmanlı hâkimiyetinde kalmıştır. Osmanlı döneminde çeşitli din, cemaat, mezhep ve etnisiteyi bünyesinde muhafaza edebilen Mardin, Osmanlı devletinin son demlerinde iktidarı ele geçiren İttihat ve Terakki Partisi'nin diğer tüm Osmanlı topraklarında yaptığı gibi Mardin'de de bir kısım yerel halkla birlikte diğer halklara yönelik ciddi baskılar uygulamıştır.

Sonuç itibariyle; Birçok medeniyetin savaş alanına dönüşen Mardin bölgesinin yıllardır kendisine biçilen “dinlerin, dillerin ve medeniyetlerin başkenti Mardin” gibi tanımlamaların ne kadar gerçeği yansıttığı ve gerçekten de bu tabirleri hak edecek derecede bir hoşgörü diyarı olduğu çıkarsamaları elbette günümüzde olduğu gibi bundan sonra da tartışılmaya devam edecektir. Tarih boyunca sürekli olarak istilalara ve işgallere maruz kalmış tüm Mezopotamya bölgesi ve Mardin’in çeşitli dil, din, etnisite ve mezheplere ev sahipliği yapmasının altında farklı nedenlerin aranması gerektiği kanısındayız. Çünkü her işgal eden medeniyetin giderken kendisinden bir şeyler bırakması gayet tabii bir durumdur. Mardin’e “Medeniyetler şehri” demek genel itibariyle doğru bir tanımlama olsa da tüm halkların ve dinlerin “Kardeşçe ve Hoşgörü” çerçevesinde birlikte yaşadıkları tezi, Mardin’de yıllardır yaratılmaya çalışılan bir “Kimlik’ten başka bir şey değildir.

3.1.2 NÜFUS

3.1.2.1 MARDİN İLİ NÜFUS YAPISI

Mardin, Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, Batman, Siirt ve Şırnak illeriyle birlikte aynı İBBS-2 bölgesi (TRC3) içinde yer alır. Nüfus büyüklüğü açısından Türkiye'deki 81 il içinde 26'ncı, sosyo-ekonomik gelişmişlik (SEGE) sıralamasına göre 74'üncü sıradadır.

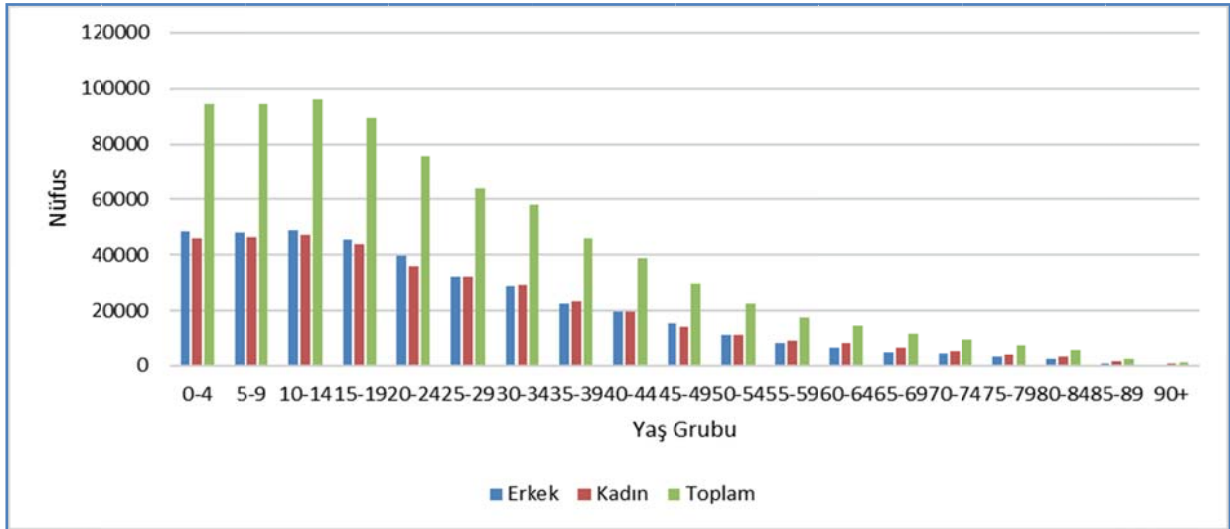
Toplam nüfus 779.738 kişi olup, bunun %50,2'si erkek, %49,8'i kadındır. Erken yaş gruplarında erkek nüfusun, ileri yaş gruplarında ise kadın nüfusun daha yüksek olduğu görülmektedir. Nüfusun %57,8'i 25 yaşın altında, %4,9'u 65 yaş ve üzerindedir. 10 ilde 10 ilçe bulunmaktadır. Nüfusun %59,1'i il ve ilçe merkezlerinde, %40,9'u kırsalda yerleşiktir.

1:Nüfusun ilçelere göre dağılımı

İlçeler	Kadın	Erkek	Toplam	%
Artuklu	72.948	75.118	148.066	19,0
Dargeçit	14.576	14.315	28.891	3,7

Derik	30.789	30.437	61.226	7,9
Kızıltepe	112.610	113.278	225.888	29,0
Mazıdağı	16.346	16.737	33.083	4,2
Midyat	52.565	52.891	105.456	13,5
Nusaybin	57.977	57.403	115.380	14,8
Ömerli	7.325	7.720	15.045	1,9
Savur	14.927	14.899	29.826	3,8
Yeşilli	8.253	8.624	16.877	2,2
Toplam	388.316	391.422	779.738	100,0

Tablo 2: Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Nüfus (2007-2013)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Mardin ili 2012-2013 yılı nüfus artış hızı (%8,7), hem bölge (%15,5) hem de Türkiye (%13,8) ortalamalarının altındadır. Son yıllardaki net göç hızı, ilin göç verdiğini göstermektedir; 2012-2013 yılı net göç hızı %-8,8 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3: Yıllara göre toplam nüfus, nüfus artış hızı ve net göç hızı

Nüfus	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
	737.852	744.606	764.033	773.026	779.738
Nüfus artış hızı	-17,1	9,2	26,1	11,8	8,7
Net göç hızı	-29,4	-6,7	-7,6	-11,1	-8,8

TRC3 Bölgesi ve illerinin kentleşme düzeyi Türkiye ortalamasının altındadır. Ancak tüm Türkiye’de olduğu gibi TRC3 Bölgesi’nde de kentleşme süreci hızla devam etmektedir. 2008 yılından 2012’ye gelindiğinde,Türkiye’deki kentleşme oranı %69,2’den %72,3’e yükselmişkenBölge’deki oran %54,2’den %58,5’e çıkmıştır. Bölge’deki kentleşme oranı en yüksek olan il Batman’dır. Buna karşın Bölge’deki kentli nüfusun en fazla olduğu il Mardin’dir: 2012 yılı itibariyle Bölge’deki kentli nüfusun %33,2’si Mardin, %30,4’ü Batman, %22,9’u Şırnak ve%13,5’i Siirt kent merkezlerinde yaşamaktadır.

2008-2012 yılları arası değerlendirildiğinde kentleşme oranının en fazla arttığı il Mardin’dir. Mardin’deki kentleşme oranı 6,2 puanlık artışla %52,3’e yükselmiştir. Batman’da 3,7, Şırnak’ta 1,5 ve Siirt’te 3,1 puanlık artışlarla kentleşme oranları yükselmiştir. Mardin ilinin büyükşehir statüsü kazanmasıyla birlikte kentleşme hızının artarak devam edeceği düşünülmektedir.

Tablo 4: 2008ve2012YılıKarşılaştırmalıKentleşmeGöstergeleri

Yıl	Gösterge	Mardin	Batma	Şırnak	Siirt	TRC3	TR
2008	İlçeSayısı	10	6	7	7	30	-
	Nüfusu 20.000'den büyükilçemerkezi	4	2	4	2	12	-
	ToplamNüfus(Binkişi)	751	486	429	300	1.966	71.517
	KentNüfusu(Binkişi)	346	320	250	150	1.066	49.515
	KentleşmeOranı(%)	46,1	65,8	58,2	50,0	54,2	69,2
2012	İlçeSayısı	10	6	7	7	30	-
	Nüfusu 20.000'den büyükilçemerkezi	5	2	4	2	13	-
	ToplamNüfus (Binkişi)	773	534	467	311	2.085	75.627
	KentNüfusu(Binkişi)	404	371	279	165	1.219	54.705
	KentleşmeOranı(%)	52,3	69,5	59,7	53,1	58,5	72,3

Kaynak: TürkiyelstatistikKurumu(TÜİK)

Geçmişten günümüze devam eden kent nüfusundaki ve buna bağlı kentleşme oranlarındaki artışın en büyük nedenlerinden biri köyden kente yaşanan göçlerdir. Bölge’de yaşanan tarımdan kopuş ile birlikte kırsal alanlarda artan işsizlik ve kentsel alandaki erişilebilirlik, köyden kente göç eden nüfus artmasına sebep olmaktadır. Bu nedenlerle birlikte, Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde yaşanan güvenlik sorunları da köyden kente göçü hızlandıran bir faktör olmuştur.

Nüfusu 20.000’den büyük olan yerleşmeler kent olarak tanımlandığında, Bölge’de 2008 yılında 12 olan kent merkezi sayısının, 2012’de 13’e yükseldiği görülmektedir (2012 yılında Mardin’in Derik ilçesinin nüfusu 20.000’in üzerine çıkmıştır). Mardin’de Derik, Kızıltepe, Midyat, Nusaybin ve Merkez ilçeleri kent özelliği göstermektedir. Batman’da Merkez ve Kozluk ilçe merkezleri, Şırnak’ta Merkez, Cizre, İdil ve Silopi ilçe merkezleri, Siirt’te de Merkez ve Kurtalan ilçe merkezleri nüfusları bakımından kent özelliği taşımaktadırlar. 2012 yılı itibariyle, Bölge’nin en büyük kentsel nüfusunubarındıran Batman Merkez ilçesi 348.963 kişilik bir nüfusa sahiptir. Mardin’deki en büyük kentsel nüfus Kızıltepe’de (147.585 kişi), Şırnak’taki en büyük kentsel nüfus Cizre’de (106.831 kişi) ve Siirt’teki en büyük kentsel nüfus Merkez ilçede (135.350 kişi) bulunmaktadır.

Bölgenin nüfus projeksiyonları ve nüfus artış hızları (Tablo 5) göz önüne alındığında, Bölge kentlerindeki nüfusun ve kentleşme oranlarının da benzer bir hızda artacağı düşünülmektedir. Bunun yanında Mardin il merkezinin Büyükşehir Belediyesi olmasıyla birlikte aşağıdaki tabloda belirtilen yıllık ortalama nüfus artış hızından daha yüksek bir oranda artış olacağı öngörülmektedir.

Tablo 5:NüfusProjeksiyonlarıveYıllıkOrtalamaArtışHızı

İl/Bölge	2013	2018	2023	Yıllık ortalama nüfus artış hızı (%)
Mardin	777.932	801.135	820.856	5,5
Batman	545.608	605.249	667.742	20,3
Şırnak	476.799	528.455	583.968	20,3
Siirt	313.709	328.261	343.231	9,0
TRC3	2.114.048	2.263.100	2.415.797	-

TRC	8.098.294	8.824.079	9.584.850	-
TR	76.481.847	80.551.266	84.247.088	9,8

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Yukarıda bahsedilen yerleşim merkezlerinde kentsel nüfusun ve kentleşme oranlarının artmasıyla birlikte, kentsel altyapı ihtiyaçlarında ortaya çıkan talep ile aynı düzeyde ve hızda bir arz sağlanamamakta ve sorunlar baş göstermektedir. Yoğun göç alan Bölge kentleri, nüfus emme kapasiteleri ve kentsel olanaklar bakımından yetersiz ve hazırlıksız olduğundan bu nüfus artışı kentleşmeden ziyade “nüfus yığılması” ya da “demografik şişme” olarak tanımlanabilecek bir yapıyı ortaya çıkarmaktadır (Özer, 1997). Bölge kentlerinde yaşanan bu hızlı kentleşmenin gerçek anlamda bir kentsel gelişmeye dönüşebilmesi için öncelikli olan kentsel altyapı sorunlarının çözülmesinin yanında, sosyal, kültürel ve ekonomik anlamda da olanakların yaratılması ve talepleri karşılayacak düzeyde gelişme göstermesi gerekmektedir. Bölge’de hâlihazırda birikmiş olan birçok altyapı eksikliği bulunmakta ve nüfusun kentlerde yoğunlaşma seyri ile birlikte yeni altyapı ihtiyaçları karşılanamamakta, yapılan yatırımlar yetersiz kalmaktadır. Buna karşın nüfus projeksiyonları, kentlerdeki yıllık ortalama nüfus artış hızları ve kentlerin ileriki dönemlerde göç almaya devam edeceği dikkate alınarak, doğru bir kentsel gelişmenin sağlanabilmesi için gereken tedbirlerin şimdiden ivedilikle alınması gerekmektedir.

Özellikle Irak ve Suriye’deki savaş ortamından kaçan ve ülkemize sığınan mültecilerle ilimiz nüfusu bugün itibarıyla daha da artmıştır.

3.1.3 EKONOMİSİ

Tablo 6:Mardin'in Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması

SIRA	İL	SEGE- ENDEKS/2011
1	İSTANBUL	4,5154
2	ANKARA	2,8384
3	İZMİR	1,9715
30	GAZİANTEP	0,2678
67	DİYARBAKIR	-1,0014
73	ŞANLIURFA	-1,2801
70	BATMAN	-1,1203
74	MARDİN	-1,3591
77	SİİRT	-1,4166
78	ŞIRNAK	-1,4605

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı- İllerin ve Bölgelerin
Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması 2011

Mardin bölgesel il olma özelliğine rağmen sosyo-ekonomik gelişmişlik bakımından 81 il içerisinde 74. sırada yer almaktadır. Ulusal sıralamada oldukça gerilerdedir. Yoksulluk insanların temel ihtiyaçlarını karşılayamama durumudur. Yoksulluk düzeyi ile ilgili göstergeler, daha çok gelir düzeyi ile tüketim düzeyini ilişkilendiren göstergeler olarak kullanılmıştır. Dicle Bölgesi 2008 verilerine göre kişi başına 3812 \$ GSKD ile Türkiye'nin en yoksul bölgelerinden biridir. Aşağıdaki şekilde GSKD değer büyüklüklerinin ülke içerisinde dağılımı verilmiştir.

3.1.4 İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan 2011 yılı sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre, 81 il sıralamasında, Mardin 74. sırada yer almaktadır.

İllerin büyüklük sıralamasına göre Mardin ili 26. sırada, nüfusun yığıldığı Mardin ilçelerinde sosyo-ekonomik performansı ve buna paralel olarak istihdam olanakları yetersiz kalmaktadır.

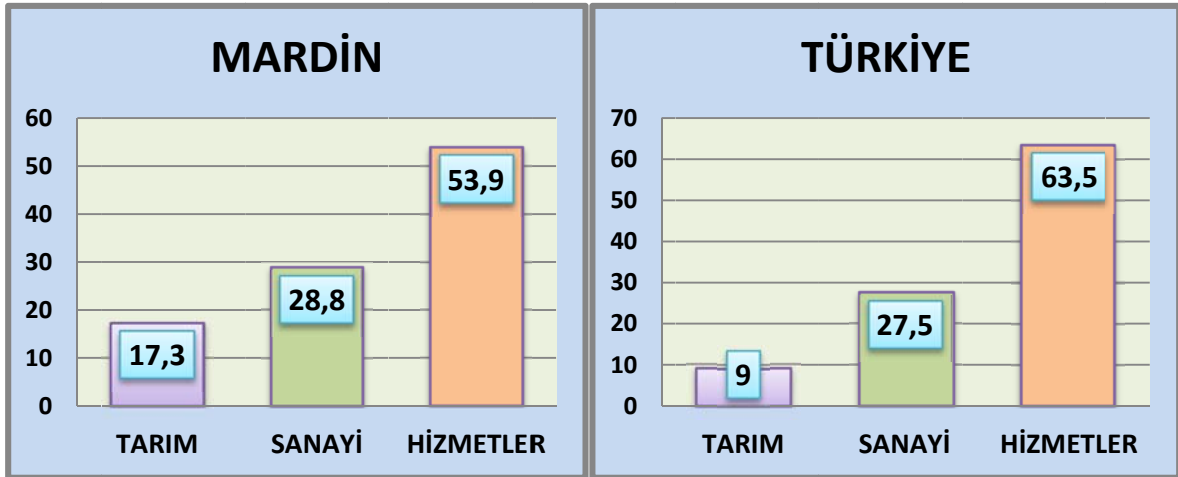
2013 yılı Nüfus ve Konut Araştırması sonuçlarına göre işsizlik oranı Mardin de % 20.6 dır.Mardin Türkiye'de işsizlik oranının en yüksek olduğu 2. İl olarak görülmekte, işgücüne katılım oranı sıralamasın da sondan 3.ve istihdam oranında da Mardin ili tüm iller içinde sondan ikinci sırada yer almaktadır

Tablo 7:İstihdam ve İşsizlik Oranları

Göstergeler (yüzde)	Mardin	Sıra	Türkiye ort.
İstihdam oranı	29,7	80	45,9
İşgücüne katılım oranı	37,4	79	50,8
İşsizlik oranı	20,6	2	9,7

Kaynak: TürkiyeİstatistikKurumu(TÜİK),2013

Tablo 8:İstihdamın Sektörel Dağılımı

Kaynak: TürkiyeİstatistikKurumu(TÜİK),2013

İşsizlik Oranının En Yüksek Olduğu Ve En Düşük İller

İşsizlik Oranı En Yüksek Ve En Düşük Olan 5 İl

Tablo 9: 2013 İl Bazında İşsizlik Oranları

İŞSİZLİK ORANI			
EN YÜKSEK 5 İL	%	EN DÜŞÜK 5 İL	%
BATMAN	23,4	KARAMAN	4,2
MARDİN	20,6	KONYA	4,7
SİİRT	20,5	MANİSA	5,1
ŞIRNAK	20,1	UŞAK	5,4
DİYARBAKIR	18,7	AFYON	5,6

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2013

İşgücüne katılma oranı en yüksek il sıralaması

İşgücünün önemli bir göstergesi olan işgücüne katılma oranı, 2013 Hanehalkı İşgücü Araştırması yıllık sonuçlarına göre Türkiye genelinde %50,8 olarak tahmin edilmiştir. Model çalışması sonucuna göre 2013 yılında; işgücüne katılma oranının en yüksek olduğu iller sırasıyla, Ardahan (%62,8), Kars (%59,5) ve Burdur (%58,9), işgücüne katılım oranının en düşük olduğu iller ise sırasıyla, Batman (%36,2), Diyarbakır (%37,2) ve Mardin (%37,4) olarak tahmin edilmiştir.

Tablo 10: İşgücüne katılma oranı en yüksek ve en düşük olan 5 il

İŞGÜCÜNE KATILMA ORANLARI			
EN YÜKSEK 5 İL	%	EN DÜŞÜK 5 İL	%
ARDAHAN	62,8	BATMAN	36,2
KARS	59,5	DİYARBAKIR	37,2
BURDUR	58,9	MARDİN	37,4
IĞDIR	58,6	SİİRT	37,5
BARTIN	58,5	ŞIRNAK	37,6

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2013

Tablo 11: Mardin İli Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer

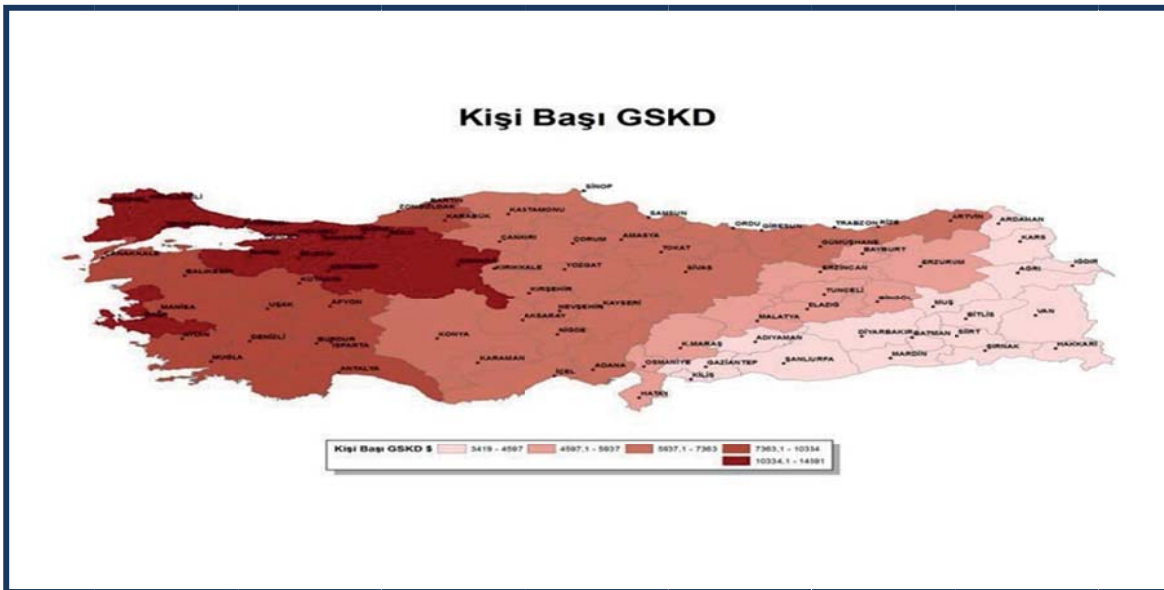
İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflaması (Düzey 2)		Kişi başına GSKD TL		Kişi başına GSKD (\$)	
		2011	Sıra	2011	Sıra
TR	Türkiye	15.500		9.244	
TRC2	Şanlıurfa, Diyarbakır	7.179	24	4.282	24
TRC3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	7.862	23	4.689	23

Kaynak: TÜİK, Bölgesel Gayrisafi Katma Değer, 2011

2011 itibariyle kişi başına Türkiye ortalama Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer (GSKD) 9.244 Dolar iken, Mardin ile birlikte Batman, Şırnak ve Siirt ilinin yer aldığı TRC3 bölgesinde kişi başına düşen GSKD 4.689 dir.

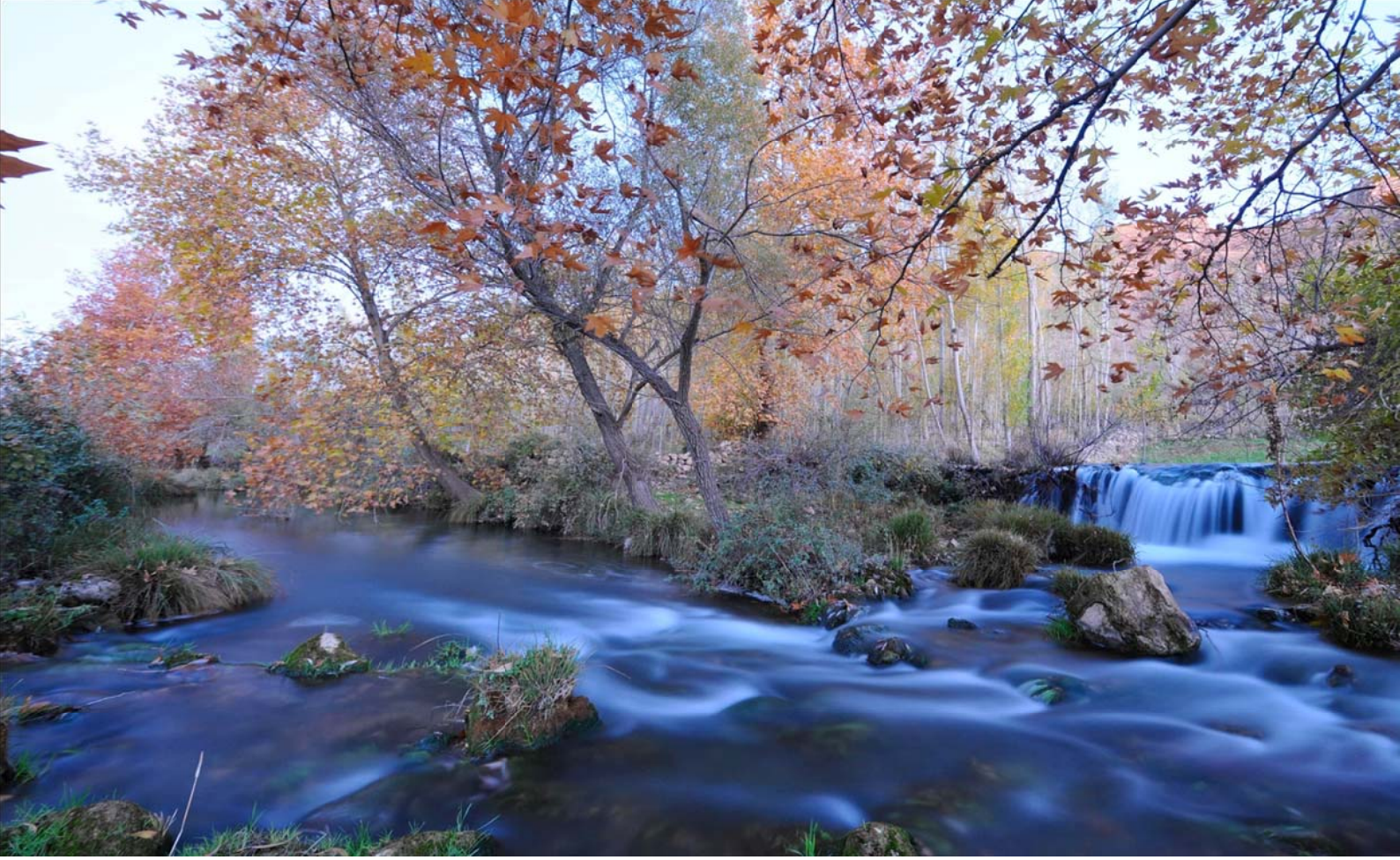
Kişi başına düşen GSYİH, oluşan değerın nüfusa bölümü ile ortaya çıkmaktadır. Bu durumda her bireyin/vatandaşın, oluşan değerden eşit pay aldığı varsayılmakla birlikte yukarda bulunan 2011 yılı için hazırlanan tabloya göre, Mardin ili için kişi başına düşen "gayri safi katma değer" de yine Türkiye ortalamasının yarısından da az bir değere tekabül ettiği görülmektedir.

Tablo 12: 2012 Kişi Başı Bölgesel Gayrisafi Katma Değer

Kaynak: TÜİK, 2012

GSKD dışında bölge bazında gelir ölçümü kişi başına düşün GSBH (Gayri Safi Bölgesel Hâsıla) ile ölçülebilmektedir. 2011 yılında Yeldan, Voyvoda, Taşçı ve Özsan tarafından hazırlanan Orta gelir Tuzağında Türkiye Raporunda aşağıdaki şekilde görüleceği gibi Bölge 2011 yılında 4176 dolar ile en düşük gelir gurubuna sahip bölgeler arasında yer almaktadır (26 bölge içerisinde 22'inci sıradadır)

Nusaybin Çağ-Çağ(Ava Spi) suyunun tarihçesi:

1. Mevki ve yayılışı; Nusaybin proje sahası Türkiye'nin güneyinde, bölgemizde Fırat nehrinin bir kolu olan Çağ-Çağ (Ava spi) sınır noktasındaki drenaj sahası ile batıda Domuza deresi, doğuda Şablâk deresine kadar olan derelerin drenaj sahası toplamından ibaret olup, yüzölçümü 1600 Km² dir. Proje sahası batıdan içinde bulunduğu Fırat havzası, kuzey ve doğudan Dicle havzası ve güneyden de Suriye sınırı ile çevrilmiştir.

2-Yer şekilleri: a)Dağlar: Proje sahasının batı kuzeyinde 100 kotunda Tahtakeraş dağları, kuzeyinde Antitorosların1250 kotunda terfi sırtları doğusunda ise 1050 kotunda Telmihran Dağları ile 1254 kotunda Bagok Dağları yer alır.

b) Akarsular: proje sahasının yegâne akarsuyu olan Çağ-Çağ (Ava Spi) deresi (Köngaz Çeme Bunisra) Karasu (Mashari D.) ve Beyazsu (Ava spi) adında iki koldan ibarettir.Karasu kolu Tantakareş Dağlarının eteklerinde birleşerek Maserti, Gerik köylerinin etrafındaki küçük hattı içtimalarının birleşmesi ile meydana gelir. Bölgemize doğru akarak Sakeçli, Mikri ve Havadin Köylerinin batısından Zevaran sırtları mevkiinde 603 kotunda Beyazsu (Ava spi) ile birleşir.Karasu Kolu 600 kotundan itibaren Beyazsu (Ava spi) kavşağına kadar sarfiyatı 2,4 – 3,0 m³ /sn. arasında değişen meblağlarla başlanır. Beyazsu (Ava spi) kolu 1250 kotundaki Tufi sırtlarından Batuş ve Halda Köylerinin kuzeyindeki küçük hattı içtimaların birleşmesiyle meydana gelir. Bölgemize doğru 613 kotunda sarfiyatı 5-6 m³/sn civarında olan Beyazsu (Ava spi) pınarları ile beslenir ve Güney-Batıya yönelerek 603 kotunda Karasu ile birleşir.

Karasu ve Beyazsu birleştikten sonra Çağ-çağ (Körgaz Bunisra Ç.) adı altında güneye doğru dar bir vadi içinde akarak Gürün köyü civarında Nusaybin ovasına ulaşır. Güneye doğru akışına devam ederek Nusaybin ovasını katettikten sonra Nusaybin ilçesinin batısından Türkiye topraklarını terk eder.Çağ-çağ çayı Türkiye topraklarını terk etikten sonra sağ ve solundan ufak kollar alarak güneyde Hassaç mevkiinde Ceylanpınar ilçesi civarından bağlayan Habur kolu ile birleşir ve Habur adı ile Deyrisoz kasabasının güneyinde Fırat nehrine katılır. Türkiye'yi terk ettiği noktadaki drenaj alanı 950 km karedir.

Ovalar proje sahasında kuzeyde 550 kotu, güneyde Suriye hududu batıda Domuza deresi ve doğuda da Şaplak deresi ile sınırlanmış 25000 hektar kısmında Nusaybin ovası yer alır. Taban arazide meyli %1-2 arasında değişen Nusaybin ovasının doğu batı istikametindeki genişliği 1-7 km ve uzunluğu 50 kmdir.Umumi jeoloji ve tektonik havzanın merkezi kısmı olan Nusaybin ovalarının teşkil eden killi alüvyonlarkuaterner devrinde oluşmuştur. Nusaybin'in kuzey kesiminde kalan ve havzanınbüyük bir

kısmını teşkil eden Midyat kalkerleri üçüncü zamanın eosen devrinde oluşmuştur. Umumi eğimleri güney ve güney batıya (5-10) derece doğrudur. Nusaybin ilçesinin kuzey doğu ve güney batısında ve batısından kalan kesimlerde miosen devrine ait kalkerler görülür. Batı kesimindeki miosen kalkerleri arasında yer yer cepler halinde kuaterner devrine ait alüvyon çökertileri bulunmuştur. Havzanın kuzey batı kısmında kalan Mardin ve havalisinde üst kratase kalkerleri geniş sahaları kaplar. Bu kalkerlerin eosen kalkerleriyle kontaklı raylıdır. Midyat ve kuzeyinde kalan Gerçüş civarında palaeson devrine ait Gerçüş mağaraları görülür. Bu kesimde doğu batı istikametinde uzanan büyük bir antiklinal eksenini uzanmaktadır.

NOT: Çağ-çağ suyunun sınıfı C2S1 dir. (Kaynak: Nusaybin DSI. 95.Şube Şefliği)

Artuklu ilçemizin 1900 yıllarda içmesuyu ihtiyacını karşıladığı doğal kaynak suları olan çeşmelerden ilk yerleşik ve planlı içmesuyu şebekesi 1950 yıllarında Alman firmasının yüklendiği Kızıltepe'ye bağlı Gurs köyünden cazibeli olarak ø250mm.çelik borularla 10 km.uzaklıktaki avcılar köyünde kurulan pompa terfi istasyonuna ulaşmaktadır. Pompa istasyonunda bir asil,bir yedek olmak üzere iki adet pompa bulunmaktadır.25L/snø200 mm.Basma çelik borularla 480 hm.irtifaya su basmaya başlanmıştır. İlk olarak Cumhuriyet çarşısında bulunan 300m³ lük depoya daha sonra kale altındaki 300m³ depo su basılarak şehrin tümüne su dağıtımı yapılmaktaydı.1980 yıllara kadar devam eden sistem nüfus artışı şebekenin yetersiz kalması nedeniyle İller Bankasının projesiyle Kızıltepe ovasında 8 ad.Derin kuyu sondajı Kızıltepe,istasyon ve çabuk mahallesinde inşaatı yapılmak suretiyle üç adet terfi istasyonu Kırgız tepe'700m³'lük,Kale altında 500m³'lük dağıtım depoları 50 L/sn ile 1984 yılında hizmete alınmıştır.Şebekenin büyük bölümü Asbest ve pvc borularla döşenmiştir.Zaman içerisinde Kızıltepe ovasında hoyratça kullanılan tarımsal sulama yer altı sularının tabana çekilmesi ilekuyulardaki su rezervinde azalma meydana gelmiş olup yeni su kaynakları arayışına başlanmıştır.1992 yılında Yeşilli ilçesine bağlı Koyunlu (Dandane)köyü su havzasından temin edilen 5 adet Kuyu 1adet 110 kwlık üç yatay pompalı terfi merkezi 100L/sn ile başlayan yeni içmesuyu şebekesi 1994 yılında bitmiş olup eski şebekeye entegre edilmiştir.Yenişehir bölgesinin hızla gelişmesiyle 1990 yılında Sultan köy bölgesinden 30 L/sn ile eski Nur Mahallesi ve

Yenişehir bölgesi beslenmiştir.1987 yılında başlayan Mardin Beyazsuiçmesuyu projesi ödenek yokluğundan 2005 yılında Kızıltepe-Mardin içmesuyu projesi olarak hayata geçmiş olup 2008 yılında tamamlanmıştır.420 L/sn tahsis edilen Beyazsu 1200 ÇTP borularla taşınmış olup şu anki Artuklu ilçesine 5 adet terfi istasyonu ile vatandaşların içmesuyu ihtiyacı karşılamaktadır.

3.3 MARDİN BELEDİYESİNİN VE MARSU’NUN TARİHÇESİ

Fotoğraf: Gül BERKİ

Mardin'de belediye örgütü muhtemelen 1867 kanununun hemen ardından oluşturulmuştur. 1869 tarihli ilk Diyarbakir Salnamesinde Mardin'de belediyeye rastlamaktayız.

6360 sayılı yasanın 4. maddesi ile 5216 sayılı yasada yer alan büyükşehir tanımını tamamıyla değiştirmiştir. Buna göre; önceki düzenlemede; Büyükşehir Belediyesinin“...en az üç ilçe veya ilk kademe belediyesini kapsayan, bu belediyeler arasında koordinasyonu sağlayan; kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren,

yetkileri kullanan; idarî ve malî özerkliğe sahip ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisi...” şeklindeki tanımı, yeni düzenleme ile “...sınırları il mülki sınırı olan ve sınırları içerisindeki ilçe belediyeleri arasında koordinasyonu sağlayan; idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisi..” olarak tanzim olunmuştur.

Büyükşehir belediyesinin kurulmasını düzenleyen 5216 sayılı yasanın 4. maddesi tamamen değiştirilmiştir¹³. Buna göre; toplam nüfusu 750.000’den fazla olan illerin il belediyeleri kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülebilecektir. Burada önceki düzenlemelerdeki nüfus 750.000’i aşma koşulu ve kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülme imkânı korunmuşken, büyükşehir belediyesinin sınırının mülki idari sınırları ile aynı olması nedeni ile artık mesafe koşulu aramadığı gibi, fiziki yerleşim durumu ya da ekonomik gelişmişlik düzeyleri gibi objektif olmayan kriterler dikkate alınmayacaktır.

Büyükşehir belediyelerinin sınırları da önceden adını aldıkları büyükşehirlerin sınırları ile ilçe belediyelerinin sınırları ise bu ilçelerin büyükşehir belediyesi içinde kalan kısımlarıyla sınırlı iken bu yasa ile büyükşehir belediyesi sınırları il mülki sınırları, ilçe belediye sınırı ise bu ilçenin mülki sınırı olmuştur.

1950’li yıllardan itibaren artan kentleşme süreci sonucunda bazı kentlerimiz diğerlerinden daha büyük gelişme göstermiştir. Bu nedenle Anayasa’nın 127.maddesinin 3. fıkrasında yer alan “büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirilebilir”

27.6.1984 tarihli ve 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ile İstanbul, Ankara ve İzmir Belediyeleri büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür. 5.6.1986 tarihli ve 3306 sayılı Adana İlinde Seyhan ve Yüreğir Adıyla İki İlçe Kurulması Hakkında Kanun ile Adana, 18.6.1987 tarihli ve 3391 sayılı Bursa İli Merkezinde Osmangazi, Yıldırım ve Nilüfer Adıyla Üç İlçe Kurulması Hakkında Kanun ile Bursa büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür. 20.6.1987 tarihli ve 3398 sayılı Gaziantep İli Merkezinde Şehitkamil ve Şahinbey Adıyla İki İlçe Kurulması Hakkında Kanun ile Gaziantep büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür. 20.6.1987 tarihli ve 3399 sayılı Konya İli Merkezinde Karatay, Selçuklu ve Meram Adıyla Üç İlçe Kurulması Hakkında Kanun ile Konya büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür. 7.12.1988 tarihli ve 3508 sayılı Kayseri İl Merkezinde Melikgazi ve Kocasinan Adıyla İki İlçe Kurulması Hakkında Kanun ile Kayseri büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür. 2.9.1993 tarihli 504 sayılı Yedi İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Antalya, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İzmit, Mersin ve Samsun büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür. 14.1.2000 tarihli ve 593 sayılı Sakarya İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Sakarya büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür. Görüldüğü üzere büyükşehir belediyelerin yarısı kanunla diğer yarısı ise kanun hükmünde kararname ile kurulmuştur.

MARSU ise, Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa, Van ve Ordu Büyükşehir Belediyelerinde su ve kanalizasyon idaresi kurulmasına ilişkin ekli Esasların yürürlüğe konulması; İçişleri Bakanlığının 13/3/2014 tarihli ve 5518 sayılı yazısı üzerine, 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanunun ek 5 inci ve geçici 10 uncu maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 13/3/2014 tarihinde kararlaştırılıp ve bu yasanın yürürlüğe girmesiyle kurulmuştur.

Bu yasayla Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisindeki bütün köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılmış, köyler mahalle olarak, belediyeler ise belde

ismiyle tek mahalle olarak bağlı olduğu ilçenin belediyesine bağlanmıştır. 30 Mart 2014 yerel seçimlerden sonra yürürlüğe giren bu yasaya göre MARSU Genel Müdürlüğünün sorumluluk/hizmet alanı da il mülki sınırları olmuştur. MARSU 9.000 km²'lik alana ve 779.738 nüfusa hizmet vermeye başlamıştır.

3.4 KURULUŞ İÇİ ANALİZ

3.4.1 MARSU'NUN FAALİYET ALANI İLE ÜRETTİĞİ ÜRÜN VE HİZMETLER

Faaliyet Alanı	Ürün/Hizmet
Su Temini Ve Dağıtımı	İçme Suyunun Yer Altı ve Yer Üstü Kaynaklarından Sağlanması
	İçme ve Kullanma Suyunun arıtılarak halka ulaştırılması
	İçme Suyunun Depolanması
	İçme Suyunun Sürekli ve Dengeli Bir Şekilde Dağıtımı
Kullanılmış Sular İle Yağış Sularının Uzaklaştırılması	Toplanan Kullanılmış Atıksuların Arıtılarak Doğal Ortama Bırakılması
	Kanalizasyon Şebekelerinin Bakım ve Onarımlarının yapılması
Etüt Proje	İçme Suyunun Elde Edilmesi, Dağıtımı İle İlgili Tesislerin Etüt ve Projelendirilmesi
	Atıksuların Toplanıp Arıtılarak Doğal Ortama Bırakılması İle İlgili Tesislerin Etüt ve Projelendirilmesi
Tesislerin Kurulması	Kamulaştırma İşlemleri veya Kullanma Hakları Tesisleri
	İçme ve Kullanma Suyunun Yer Altı Ve Yer Üstü Kaynaklardan Temini İçin Gerekli Tesislerin Kurulması
	İçme ve Kullanma Suyunun Arıtılması İçin Gerekli Tesislerin Kurulması
	İçme Suyunun Dağıtımı İçin Gerekli Tesislerin Kurulması
	Atıksuların Toplanması İçin Gerekli Tesislerin Kurulması
	Atıksuların Arıtılması İçin Gerekli Tesislerin Kurulması
Abone Hizmetleri	Abonelik Hizmetleri
	Sayaç Okuma ve Kontrol Hizmetleri
	Sayaç Bakım ve Onarım Hizmetleri
	Abone İtiraz, Şikâyet ve Önerilerinin Değerlendirilmesi
	Kesme -Açma Hizmetleri

İnsan Kaynakları Hizmetleri	Personel Alım İşlemlerinin Yürütülmesi
	Personel Özlük İşlemleri
	Eğitim Hizmetleri
	İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı Hizmetleri
Strateji Geliştirme Dairesi Hizmetleri	Su Borcunun Tahsil Hizmetleri
	Gelir ve Giderlerin Kayıt Altına Alınması
	Ödemelerin Yapılması
	Gelir-Gider ve Taşınır Kesin Hesaplarının Çıkarılması
	Bütçe Hazırlanması, Faaliyet Raporu, Stratejik Plan, Performans Programı hazırlanması ve Takibi
Hukuki Hizmetler	Hukuki İşler ve İcra Takip İşlemleri
	Yönetmelik, Tüzük ve Yönergelerin Mevzuata Uygunluğunu İncelemek
	Toplu İş Müzakerelerine Katılmak ve Uygulanmasında İlgili Birimlere Hukuki Görüş Bildirmek
Makina İkmal ve Tesisler Hizmetleri	Makine, Teçhizat ve Demirbaşların Temin ve Bakım Onarım Hizmetlerinin Sağlanması
	Taşınır Mal Yönetmeliği Uyarınca Gerekli İş ve İşlemlerin Yapılması
Destek Hizmetleri	Hizmet Binalarının Çevre Düzeni ve Temizliğinin Sağlanması
	Hizmet Binalarının Korunması ve Güvenliğinin Sağlanması
	Kurumun Genel Evrak ve Arşiv Hizmetlerinin yerine getirilmesi
	Genel Kurul ve Yönetim Kurulu iş ve işlemlerini yürütmek
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Hizmetleri	Hizmetlerin Tanıtılması
	Yenilikler Hakkında Bilgilendirme
	Yayın Hazırlama

3.4.2.MARSU'NUN YÖNETİM YAPISI

MARSU'nun yönetimi, Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetçiler, Genel Müdürlük organlarından oluşur.

Genel Kurul

MARSU Genel Kurulu MARSU'nun en üst karar organıdır. Büyükşehir Belediye Meclisinden oluşur. 5 yıl için seçilen toplam 52 üyelik meclis her yıl Mayıs ve Kasım aylarında özel gündemle toplanır.

Yönetim Kurulu

Bir başkanla, beş üyeden oluşur. Büyükşehir Belediye Başkanı Yönetim Kurulu'nun Başkanıdır. Belediye Başkanının bulunmaması halinde, Genel Müdür Yönetim Kurulu'na başkanlık eder.

Genel Müdür ile Genel Müdür Yardımcılarından hizmette eski olanı, hizmette eşitlik halinde yaşlı bulunanı Yönetim Kurulunun tabii üyesidirler. Yönetim Kurulu'nun diğer üç üyesi Büyükşehir Belediye Başkanı'nın teklifi ve İçişleri Bakanı'nın onayı ile atanır. Yönetim Kurulu'na atanan üyelerin hizmet süresi 3 yıldır. Süresi dolanlar yeniden atanabilirler. Bir üyeliğin herhangi bir sebeple boşalması halinde yerine atanacak olanların MARSU'nun konusuna giren teknik işlerde, yöneticilikte veya işletmecilikte uzmanlaşmış bulunmaları ve uzmanlıklarına uygun yükseköğrenim görmüş olmaları gerekir.

Denetçiler

MARSU'nun işlemleri, hizmet süreleri içinde sürekli olarak çalışacak olan iki denetçi tarafından denetlenir.

Denetçi seçilebilmek için mühendislik, hukuk, ekonomi ve işletme konularından en az birinde yükseköğrenim görmüş ve uzmanlaşmış bulunmak ve aynı konuda en az 10 yıl görev yapmış olmak gerekir.

Denetçilerin hizmet süreleri iki yıl olup, hizmet süreleri sonunda yeniden seçilmeleri mümkündür. Denetçiler MARSU'nun çalışmalarına ilişkin olarak tespit ettikleri eksiklikler, aksaklıklar ve yasa dışı işlemler hakkında raporlarını Genel Kurul' a verirler. Raporun bir örneği de bilgi için Büyükşehir Belediye Başkanı'na sunulur. Ayrıca, Genel Kurul'un Mayıs ayı toplantısında Yönetim Kurulu'nun bir yıllık faaliyeti hakkında rapor verirler.

Genel Müdür ve Yardımcıları

Büyükşehir Belediye Başkanı'nın teklifi üzerine İçişleri Bakanı tarafından atanır. Genel Müdürün yükseköğrenim görmüş ve uzmanlık dallarında en az 10 yıl çalışmış olması gerekir.

Genel Müdür Yardımcıları, Genel Müdürün teklifi üzerine Büyükşehir Belediye Başkanı'nın onayı ile atanır.

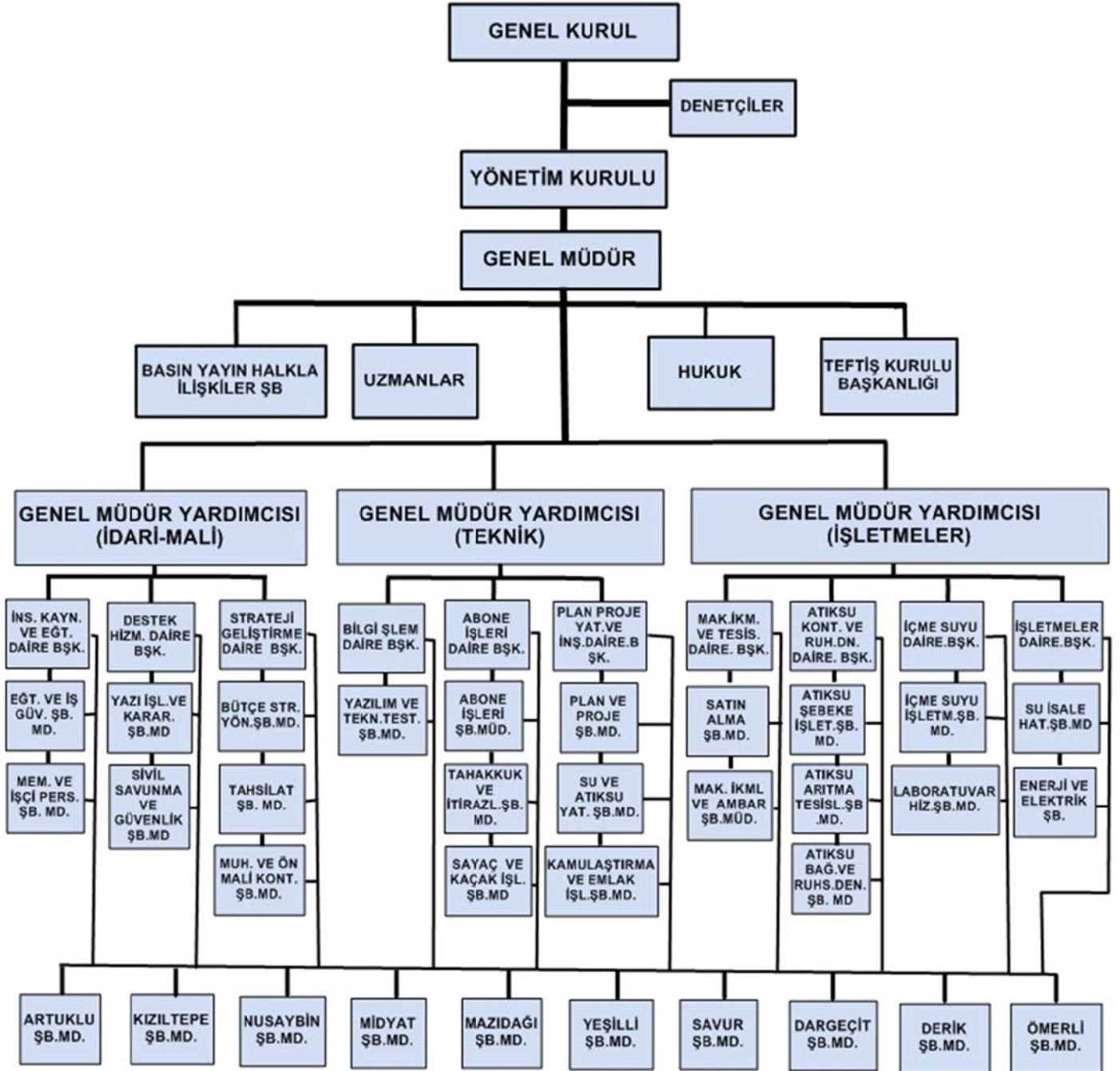
günlük ve haftalık, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ise aylık ve yıllık rapor sunarlar.

İdareye ait "Yıllık Faaliyet Raporu", her yılın Mayıs ayında yapılan Genel Kurul toplantısında Büyükşehir Belediyesi Meclisi (Genel Kurul) üyelerine sunularak ibra edilir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde " izleme ve değerlendirme sistemi", 5 yıllık stratejik planlar ile yıllık performans programları ile yerine getirilmektedir.

Ayrıca, Genel Müdür tarafından haftalık yapılan işlerin değerlendirmesi için birim yöneticileri ve ilgili teknik personel ile toplantılar yapılmaktadır.

YÖNETİM ŞEMASI

Kuruluşa ait birimlerin çalışmaları, günlük, haftalık, aylık, 3 aylık, 6 aylık ve yıllık raporlarla değerlendirilir. Üst yönetime, Halkla İlişkiler ve Su-Kanalizasyon birimleri

3.4.3 İNSAN KAYNAKLARI

MARSU Genel Müdürlüğü'nün insan kaynağı yapısı memur, sözleşmeli personel, kadrolu (sürekli) işçi ve geçici işçilerden (iş akidleri askıda olan 3 geçici işçimiz vardır) oluşmaktadır. Ayrıca bazı hizmetlerin yerine getirilmesinde hizmet alımı yoluna gidilmektedir. İstihdam şekillerine göre personel dağılımı şöyledir:

Tablo 13: İstihdam Şekillerine Göre Personel Dağılımı

Memur	112
Sözleşmeli Personel	7
Kadrolu İçi	178
Toplam	297

Tablo 14: Memur Ve Kadro Karşılığı Çalışan Sözleşmeli Personelin Kadro Sınıflarına Göre Dağılımı

Kadro Sınıfı	Dolu	Boş	Toplam
GİH	56	105	159
AH	1	1	2
TH	47	7	54
SH	3	1	5
YH	4	0	4
Toplam	112	114	226

Tablo 15: Personelin öğrenim durumuna göre dağılımı

	Memur	Kadrolu İşçi	Sözleşmeli Personel	Toplam	%
Yüksek Lisans	1	0	0	1	0,4
Lisans	33	0	6	39	13,13
Ön Lisans	38	11	1	50	16,83
Lise ve Dengi Okul	30	24	0	54	18,18

Ortaokul	10	39	0	49	16,49
İlkokul	0	88	0	88	29,62
Okuryazar	0	16	0	16	5,35
Toplam	112	178	7	297	100

Tablo 16: Personelin hizmet sürelerine göre dağılımı

Hizmet Süresi	Memur	Kadrolu İşçi	Sözleşmeli	Toplam	%
0 – 4 yıl	34	4	7	45	15,15
5 – 9 yıl	7	18	0	25	8,41
10 – 14 yıl	3	45	0	48	16,16
15 – 19 yıl	23	52	0	75	25,25
20 – 24 yıl	22	22	0	44	14,83
25 yıl ve üstü	23	37	0	60	20,20
Toplam	112	178	7	297	100,0

Ortalama hizmet süresi: 16,15 yıl

Tablo 17: Personelin yaş durumuna göre dağılımı

Yaş	Memur	Kadrolu İşçi	Sözleşmeli P.	Toplam	%
20 – 29	17	2	3	22	7,40
30 – 39	28	33	3	64	21,54
40 – 49	40	85	1	126	42,42
50 – 59	24	55	0	79	26,59
60 ve üstü	3	3	0	6	2,05
Toplam	112	178	7	297	100,0

Personelin ortalama yaşı: 44,22

Tablo 18: Personelin cinsiyet durumuna göre dağılımı

İstihdam Türü	Kadın	Erkek	Toplam
Memur	10	102	112
Sözleşmeli Personel	0	7	7
Kadrolu İşçi	1	177	178
Toplam	11	287	297
Oran (%)	3,70	96,30	100

MARSU hizmetlerini yerine getirirken bazı hizmetlerini, dışarıdan hizmet alımı (outsourcing) yoluyla yerine getirmektedir. Dışarıdan temin edilen hizmetlerde çalışan personelin birimlere göre dağılımı şöyledir:

Tablo 19: Hizmet Alımı İle İstihdam Edilen Personelin Birimlere Göre Dağılımı

Birim Adı	Sayı
Abone İşleri Daire Başkanlığı	46
Atık Su Kontrol ve Ruhsat Denetim Dairesi Başkanlığı	76
İçme Suyu Daire Başkanlığı	97
İşletmeler Dairesi Başkanlığı	44
Toplam	263

Kurumumuzda kullanılan yazılımlar ve bunlara ilişkin açıklayıcı bilgiler aşağıda verilmiştir.

PROJE	AÇIKLAMA
Memur Personel	Memur personelin bilgilerinin saklandığı, özlük haklarının kontrol edildiği ve gerekli raporların alındığı program.
İşçi Personel	İşçi personelin bilgilerinin saklandığı, özlük haklarının kontrol edildiği ve gerekli raporların alındığı program.
Bordro	Personel Maaşlarının Strateji Geliştirme ile entegre olarak hazırlandığı ve gerekli raporların alındığı programı.
Personel İzin Programı	Personelin izin durumlarının mevzuata uygun takip edildiği ve raporlandığı program.
Özel Güvenlik Kamera	Merkez bina güvenlik kameralarının kayıtlarının arşivlenmesi ve takip edilmesini sağlayan program.

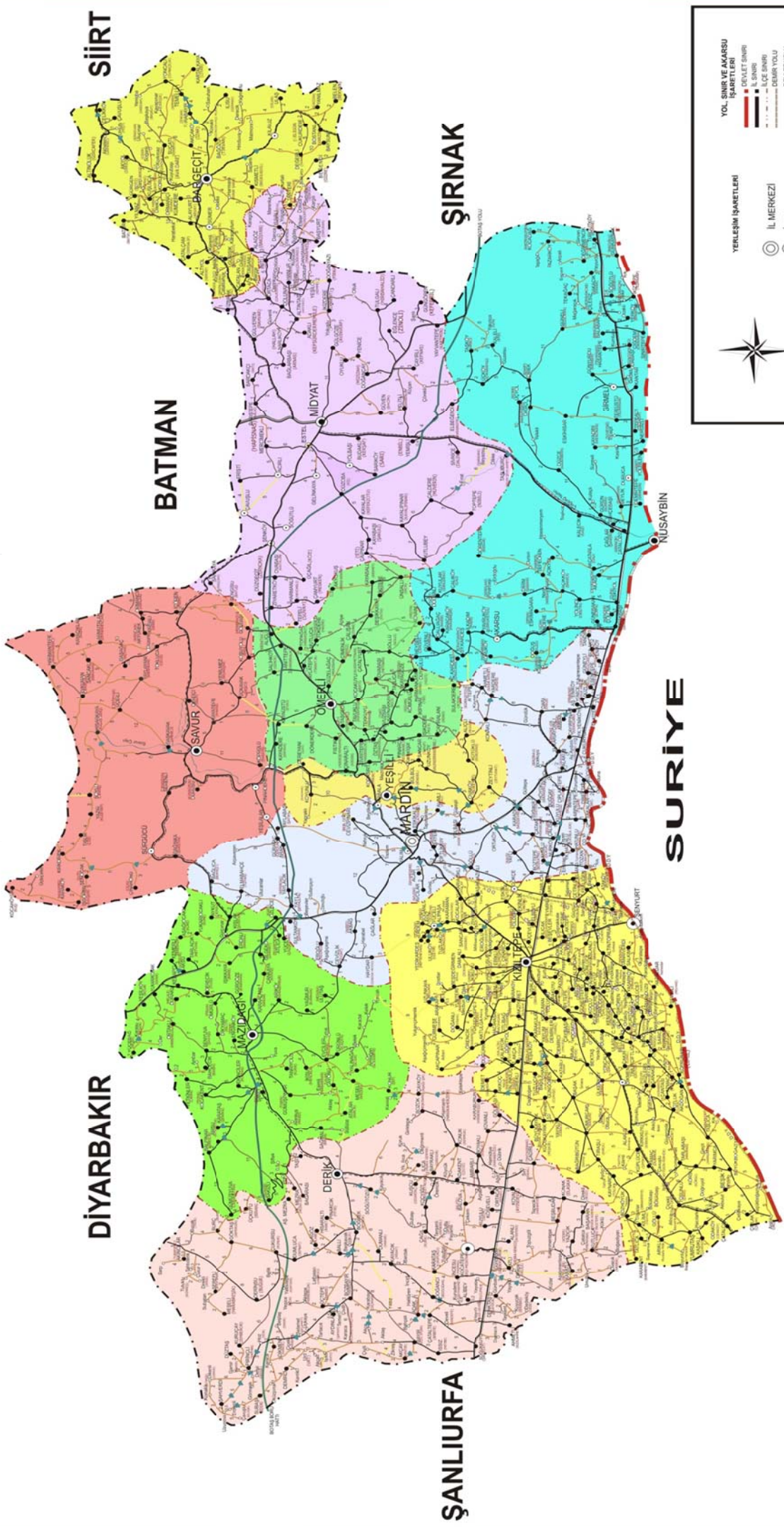
İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı olarak 2015 yılında mevcut 19 sözleşmeli kadrolarının tamamının doldurulması ve istihdama katılmalarının sağlanması ile

Kuruma İlçe ve kapanan Belde belediyelerinden 6360 sayılı yasa kapsamında devredilen personellerin genelde su ve kanalizasyonla ilgili deneyimleri olması sebebiyle başkanlık olarak idari alanda görev yapabilecek kalifiye personel sıkıntısı çekildiğinden; diğer kamu kurum ve kuruluşlarından yılı içinde en az 15 idari personeli naklen atanma suretiyle alım yapılması personel işleri açısından bir nebze de olsa rahatlık sağlayacaktır.

Fiziksel çalışma alanımızın kısıtlı olması ve yeterli donatılara sahip olmamamız sebebiyle mevcut personelden istenilen derecede verim alamamaktayız. Buna rağmen personeldeki çalışma gayreti ve mesai mefhumu kaldırılarak gönüllülük esasına göre gece yarılara ve hafta sonları dahi çalışmaları sayesinde birçok sorunumuzu aşmış bulunmaktayız.

Geçici işçi olarak devredilen işçilerin 5 ay 29 gün süreleri bittiğinden gerektiğinde tekrar çalıştırılmak üzere sözleşmeleri askıya alınmıştır. Ayrıca iş akidleri askıda olanlar dışında geçici işçi istihdamı belli bir sayıyı aşmamak üzere düşünülmektedir. Yeterimiktarda bütçe öngörülmüştür.

MARDİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İL HARİTASI

3.4 MALİ DURUM

3.4.1 MALİ KAYNAKLAR

2560 sayılı İSKİ Kanununa göre MARSU'nun mali kaynakları şöyle sıralanabilir:

- a) Su satışı ve kullanılmış suların uzaklaştırılmasına karşılık, tarifesine göre abonelerden elde edilen gelirler,
- b) 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca Su ve Kanalizasyon tesislerinden yararlananlardan alınacak katılma payları,
- c) İller Bankası'na 5779 Sayılı " İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun" gereğince nüfus, yüzölçümü, köy sayısı, kırsal alan Nüfusu, ve gelişmişlik endeksi esaslarına göre Hizmet alanındaki Belediyelere dağıtılan paylardan MARSU'ya gönderilen %10'luk pay,
- d) Büyük ve temel yatırım projeleri için merkezi bütçe kapsamındaki kurum ve kuruluşlardan alınan bağış ve yardımlar,
- e) MARSU'ya devredilecek tesis ve işletmelerden sağlanan gelirler,

Kredi ve Borçlanmalar

2560 Sayılı İSKİ Kanununa tabi olarak faaliyet yürüten MARSU, Yurt içinde kurum ve kuruluşlar, İller Bankası, yurtdışındaki kurum ve kuruluşlardan (Hazine Müsteşarlığının izniyle) kredi ve borç alabilir.

MARSU, İller Bankası'ndan kullanacağı kredilerde 6107 Sayılı İller Bankası A.Ş. Kanununun 3. Maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlara verilecek krediler hakkındaki hükümlere tabidir.

Gelir ve Giderler

Tablo 20: Gelir Tablosu

Gelir Türü	2011	2012	2013	2014 30.09.2014 TARİHİ İTİBARIYLA
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00	0,00	363.751,79
Proje Tahsisli Gelirler(Devir)	0,00	0,00	0,00	435.717,12
Diğer Gelirler	0,00	0,00	0,00	10.807.855,84
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	0,00	0,00	0,00	11.607.324,75

MARSU'nun gelirleri incelediğinde "teşebbüs ve mülkiyet gelirleri" ile "diğer gelirler" kalemi içerisinde yer alan İller Bankası paylarının neredeyse gelirlerin tamamını oluşturduğu görülür.

Tablo 21: Gider Tablosu

Gider Türü	2011	2012	2013	2014 30.09.2014 TARİHİ İTİBARIYLA
Personel Giderleri	0,00	0,00	0,00	3.491.361,65
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	0,00	0,00	601.340,53
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	0,00	0,00	3.540.150,35
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	259.300,94
Cari Transferler	0,00	0,00	0,00	0,00
Sermaye Giderleri	0,00	0,00	0,00	202.249,28
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM	0,00	0,00	0,00	8.094.402,75

2014 yılında (30.09.2014 tarihi itibarıyla) en büyük gider kalemini % 44 ile “Mal ve Hizmet Alımları giderleri” oluşturmaktadır. Bunu % 43 ile “personel giderleri” kalemi takip etmektedir.

Borçlar

Tablo 22: Borç Tablosu

Kurum /Kuruluş	Miktar (TL)
İller Bankası Kredileri (Faiz Dahil)*	8.449.341,62
TEDAŞ VE DEPSAŞ(6360 Sayılı yasa uyarınca yapılan devirlerden kaynaklanan borçlar ile birlikte yaklaşık)	216.000.000,00
PERSONELE (6360 Sayılı Yasa Uyarınca Devir olan borçlar)	2.946.417,12
FİRMALARA (6360 Sayılı Yasa Uyarınca Devir olan borçlar)	4.495.958,57
TOPLAM	231.891.717,31

Yukarıdaki tabloda yazılı borçlar 6360 sayılı yasa uyarınca Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonunca İdaremize devri öngörülen borçlar olup, 31.03.2014 tarihinde kurulan idaremiz herhangi bir borçlanma yapmamıştır.

Alacaklar

6360 sayılı yasa uyarınca devrolunan alacaklar Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonun kararına göre Toplam;13.350.157,73 TL olarak belirtilmiş olup, Otomasyon sistemimiz yapım aşamasında olduğundan kesin rakam elde edilememiştir.

Araç ve İş Makinesi Envanteri

Araç Parkı: Fiilen Genel Müdürlüğümüz emrinde bulunan ve Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu tarafından Mardin Büyükşehir Belediyesi ve diğer İlçe Belediyelerine devredilmiş olup, Genel Müdürlüğümüz resmi kayıtlarında araç bulunmamaktadır.

Taşınr İşlemleri:

Genel Müdürlüğümüz Birimlerinin ihtiyaç duyduğu demirbaş ve sarf malzemeleri Mardin Büyükşehir Belediyesine ait Ambarda muhafaza edilmektedir. Fiziki alanın yetersizliği, yeterince stok yapma ve sağlıklı muhafaza etme imkânı sağlayamamaktadır.

Tablo 23: Araç ve İş Makinesi Envanteri

Araç ve İş Makinesi	Adet
Kanal Açma Aracı	2
Vidanjör	12
Kamyonet	6
Traktör Kepçe	1
Kepçe	1
Ekskavatör	1
Minibüs	3
Toplam	26

MARSU Genel Müdürlüğünün emrinde fiilen çalışan araçların bir çoğu ekonomik ömrünü tamamlamış olup, kurumumuza resmen devredilmemiştir.

Tablo 24: Taşınmaz Envanteri

	GRUP İÇMESUYU	KAYNAK	İÇMESUYU ŞEBEKE DURUMU (ŞEBEKELİ)	ÇEŞME	SONDAJ KUYUSU	SU DEPOSU
ARTUKLU	-	10	80	47	92	89
DARGEÇİT	-	23	45	6	36	47
DERİK	63	70	115	37	117	114
KIZILTEPE	2	8	207	6	225	195
MAZIDAĞI	-	13	63	5	62	68
MİDYAT	-	8	72	5	68	72
NUSAYBİN	10	11	70	5	79	67
ÖMERLİ	-	2	41	1	47	45
SAVUR	-	2	33	0	47	445
YEŞİLLİ	2	2	10	1	10	10
TOPLAM	77	149	736	113	783	1152

Tablo 25: Bilgisayar, Yazıcı ve Fotokopi Makinesi Envanteri

Birimler	Masa Üstü	Yazıcı	Fotokopi Makinesi	Server
Genel Müdürlük	2	2		
Hukuk Müşavirliği	1	1		
Makine İkm.Dairesi Başkanlığı	2	1	8	
Abone İşleri Dairesi Başkanlığı	20			
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	14	1		2
Destek Hizmetleri Dairesi Bşk.	1	1		
İçmesuyu Dairesi Başkanlığı	4	6		
İşletmeler Dairesi Bşk.	3	4		
İnsan Kay. Ve Eğitim Hiz. Dairesi Bşk.	1	2		
Atıksu Kont. Ve Ruhsat Den. Dairesi Bşk.	2	1		
Strateji Geliştirme Dairesi. Bşk.	3	3		
Plan Proje ve Yatırım Dairesi Bşk.	1	1		
Toplam	54	23	8	2

ABONE HİZMETLERİ

Abone Daire Başkanlığının Faaliyet Alanı İle İlgili Ürettiği Hizmetler

Faaliyet Alanı	Ürün ve Hizmet
Abone Hizmetleri	Abonelik Hizmetleri
	Sayaç Okuma Ve Kontrol Hizmetleri
	Sayaç Bakım Ve Onarım Hizmetleri
	Abone İtiraz, Şikâyet Ve Önerilerinin Değerlendirilmesi
	Kesme -Açma Hizmetleri

Tablo 26: İlçe Bazlı Abone Sayıları

ACIKLAMA	ABONESAYISI	AKTARILMAMIŞ BELDELER
ARTUKLU İLÇESİ	28307	ORTAKÖY-GÖKÇE
KIZILTEPE İLÇESİ	20311	ŞENYURT-DİKMEN -YÜCELİ
MİDYAT İLÇESİ	15393	SÖĞÜTLÜ-ACIRLI GELİNKAYA
NUSAYBİN İLÇESİ	13982	DURUCA-G
MAZIDAĞI İLÇESİ	2278	
DERİK İLÇESİ	3105	..
DARGEÇİT İLÇESİ	3497	SÜMER-KILAVUZ
YEŞİLLİ İLÇESİ	2278	...
ÖMERLİ İLÇESİ	1804	...
SAVUR İLÇESİ	1225	PINARDERE- SÜRGÜCÜ-YEŞİL ALAN
TOPLAM ABONE SAYISI	92180	...

Tablo 27: Abone Gruplarına Göre Abone Sayısı

İL GENELİ	ABONE SAYISI
MESKEN	83164
RESMİ DAİRE	625
TİCARETHANE/İŞYERİ/ŞANTIYE	6680
UMUMA AÇIK YERLER	125
TOPLAM	90594

SU TARİFESİ

Tablo 28: İlçe Bazlı Abone Türlerine Göre 1 m3 Su Tarifesi

ABONE TÜRÜ	ARTUKLU TL/m3	DARGEÇİT TL/m3	TL/m3	KIZILTEPE TL/m3	MAZIDAĞI TL/m3	MİDYAT TL/m3	NUSYABIN TL/m3	OMERLİ TL/m3	SAVUR TL/m3	TL/m3
Meskenler(konutlar)	1,60	0,70	0,60	1,00	0,60	1,65	0,50	1,00	1,00	1,25
Ticaret - İşyerleri	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50
Sanayi Aboneleri	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50
Şantiye Aboneleri	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50
Resmi Daireler	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Sosyal Hizmet Kurumları	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Toptan Su Satışı	1,60	0,70	0,60	1,00	0,60	1,65	0,50	1,00	1,00	1,25
Kırsal Yerleşim Yeri Aboneleri	0,40	0,175	0,15	0,25	0,15	0,41	0,125	0,25	0,25	0,31
Kaynaksu Tarifesi Özel Kuyular	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50

Abone Hizmetleri

- ✓ Kaçak su kullanımının önlenmesi için etkin mücadele yapılması
- ✓ Şikâyetlerin zamanında çözüme kavuşturulması
- ✓ Su tüketen herkesin abonedeğerlendirilmesinin sağlanması
- ✓ Bürokrasinin az olduğu bir işleyişin geliştirilmesi
- ✓ Hizmetlerde şeffaflık
- ✓ Teknolojik destek ile hizmetlerin iyileştirilmesi

3.6.5 TEKNOLOJİK DÜZEY

Donanım

Kurumumuz bünyesinde kurulu bulunan 54 adet masaüstü bilgisayar 29 adet El Terminali bulunmaktadır.

Network güvenliği için merkez binada bir firewall mevcuttur. Merkez binada 10 mbit metro ethernet, 10 ilçemizde kısmi olarak adsl 16 mbit sınırsız internet erişimi mevcuttur.

Yazılım

Genel Müdürlüğümüz bünyesinde kurulu bulunan Web Tabanlı Abone Yönetim otomasyonu yapım aşamasındadır. Sunucumuz datacenter üzerinde kuruludur.

Analitik bütçe esaslı Muhasebe Yönetim, Personel takip Yönetim(PDKS) ve Ambar Yönetim sistemleri yapım aşamasındadır.

Veritabanı yönetim sistemi Oracle veritabanıdır. Web tabanlı platform ve bağımsız çalışabilen bilgi sistemleri yapım aşamasındadır.

MARSU'nun Mevcut Bilgisayar Hizmetleri

MARSU Bilgi İşlem Daire Başkanlığı bünyesinde kullanılan ve yapım aşamasında olan yazılımlar ve işlevleri:

- ✓ Abone Bilgi Yönetim Sistemi (ABYS)
- ✓ Su Tahakkuk ve Tahsilat Hizmetleri
- ✓ El terminal uygulaması ve sayaçların okunması
- ✓ Çözüm masası
- ✓ Online Ödeme sistemi
- ✓ Elektronik Kent Yönetim Sistemi (EKYS)
- ✓ İşçi ve Memur Bordro Hizmetleri
- ✓ Personel Maaşları ve Özlük Bilgileri
- ✓ Muhasebe Hizmetleri
- ✓ Stok Kontrol Hizmetleri
- ✓ Analitik Bütçe Hizmetleri
- ✓ Satın Alma ve Destek Hizmetleri
- ✓ Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)
- ✓ Elektronik Belge oluşturma ve gezinme
- ✓ Evrak Takip
- ✓ Dijital Arşiv
- ✓ MARSU Web Portalı
- ✓ Alo MARSU 185 Çağrı Merkezi
- ✓ SCADA Sistemi
- ✓ SMS Bilgilendirme

Bilişim Teknolojisi Donanım Bilgisi

Bilişim Teknolojileri Cihazları	Adet
Barkod Okuyucu	4
Nokta Vuruşlu Yazıcı	19
Lazer Yazıcı	23
Pc Sayısı	54
El Terminali	29

KENTİN SU İHTİYACI

MARDİN İÇMESUYU İHTİYACINI KARŞILAYAN SU KAYNAKALARI

BEYAZ SU KAYNAĞI

Kaynak bölgesi yaklaşık olarak 10 dönüm arazi üzerinde yer almaktadır. Hakim formasyon kireçtaşı olup, yamaç dibinden su çıkışı gerçekleşmektedir. Kaptaj sahası drenaj hatları ile donatılmış ve bu şekilde suyun toplanması sağlanmıştır. Drenaj sistemi iki ayrı kaptajı beslemekte olup, bunlardan biri Nusaybin-Mardin-Kızıltepe ortak kaptajı, diğeri ise Midyat kaptajı'dır. Su kalitesi oldukça yüksek olarak değerlendirilmiştir.

Havzada suyun toplanması için yapılan drenaj sistemi ilk olarak bu kaptajı beslemektedir. Kaptaj yapısı betonarme ve yaklaşık olarak 200 m³ hacimdedir. Komple kapalı olan bu yapıda taşkın amaçlı olarak bir pencere açılmıştır. Kaynak projesine göre 1640 lt/sn su olduğu tespit edilerek Mardin, Midyat, Nusaybin Kızıltepe olmak üzere 4 büyük yerleşim yerine belirlenen miktarlarda su tahsisi yapılmıştır. Ayrıca sale hattı boyunca olan yerleşim yerlerinde bulunan mahallelere 24 lt/sn belirlenerek branşman verilmiştir. Kırsal bölgelerde su kaynaklarımız bulunmadığından, içmesuyu ihtiyacı sondaj suyu ile karşılanmaktadır.

DANDANE SU HAVZASI

Dandane Su Havzası hâlihazırda Artuklu ilçesinin bir kısmının su ihtiyacını karşılamaktadır. Havzada toplamda 8 kuyu bulunmakta ve 2 adedinden verim alınamamaktadır. 6 adet faal kuyudan yaklaşık olarak 100 lt/sn civarında su temin edilmektedir. Havza alanı yaklaşık olarak 8 dönüm civarında olup, havzadan ilave su temini mümkündür.

SULTANKÖY SU HAVZASI

1985 yılında 3 ad. kuyu-2 ad. 30kw yatay pompa Ø150mm. çelik boruyla akreste tepesine basılmakta, oradan cazibeyle Artuklu ilçesinin bir kısmına su verilmektedir. Havzadan ilave su temini mümkündür.

HANOK KAYNAĞI

Yeraltı oyuklarında ve akış halinde bir su kaynağıdır. Kaynak derin bir çatlaktan oluşmaktadır. Kaynakta yaklaşık olarak 450 lt/sn su bulunduğu tespit edilmiştir. Bu suyun 100 lt/sn'si Derik ilçemize, 100 lt/sn'si ise 64 köyün su ihtiyacını karşılayan grup içmesuyuna, geri kalan miktar sulama kanallarına aktarılmaktadır.

Su kontrol Laboratuvarı

İçme ve kullanma suyunun güvenli, temiz ve sağlıklı olması, yaşanabilecek sorunların zamanında önlenmesi, toplum sağlığının korunması ve herhangi bir sağlık sorununa yol açmaması için tedbir alınması ve dikkat edilmesi gereken hususların uygulanabilmesi amacıyla Merkez Laboratuvarı kurulmuştur. Laboratuvarda bakteriyolojik ve kimyasal olarak toplam 15 parametreye bakılmaktadır.

3.5 PAYDAŞ ANALİZİ

Literatürde "Paydaş", kurumlardan doğrudan veya dolaylı etkilenen ve kurumları etkileyen, kurumlara girdi sağlayan; kurumların hizmet sunduğu, işbirliği yaptığı kişi, grup veya kurumlar olarak nitelendirilmektedir. Buna göre, stratejik planlamanın önemli aşamalarından biri olan paydaş analizinde, İdaremizin hizmetleri üzerinde yönlendirme etkisi olan ve yapılan çalışma ile hizmetlerden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen kişi, kurum ve kuruluşların görüş, beklenti ve önerileri dikkate alınmaya çalışılmıştır.

DIŞ PAYDAŞ

İlk aşamada Kurumumuzun paydaşı olarak belirlenen 109 kurum/kuruluş/meslek odası/ sivil toplum örgütleri aşağıdaki tabloda listelenmiştir.

No	PAYDAŞ
1	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
2	MALİYE BAKANLIĞI
3	KALKINMA BAKANLIĞI
4	MARDİN VALİLİĞİ
5	DARGEÇİT BELEDİYESİ

6	DERİK BELEDİYESİ
7	KIZILTEPE BELEDİYESİ
8	MAZIDAĞI BELEDİYESİ
9	MİDYAT BELEDİYESİ
10	NUSAYBİN BELEDİYESİ
11	ÖMERLİ BELEDİYESİ
12	SAVUR BELEDİYESİ
13	YEŞİLLİ BELEDİYESİ
14	ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
15	İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ
16	İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
17	İL GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRLÜĞÜ
18	İL AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR MÜDÜRLÜĞÜ
19	İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
20	İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ
21	İL ÇEVRE VE ŞEHİRÇİLİK MÜDÜRLÜĞÜ
22	İL ORMAN VE SU İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ
23	İL TAPU SİCİL MÜDÜRLÜĞÜ
24	İL KADASTRO MÜDÜRLÜĞÜ
25	İL SANAYİ VE TİCARET MÜDÜRLÜĞÜ
26	İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ
27	İL METEOROLOJİ MÜDÜRLÜĞÜ
28	İL HALK SAĞLIĞI MÜDÜRLÜĞÜ
29	MARDİN PTT BAŞMÜDÜRLÜĞÜ
30	MARDİN KARAYOLLARI 93.ŞUBE SEFLİĞİ
31	MARDİN DHMİ HAVALİMANI MÜDÜRLÜĞÜ
32	MARDİN TÜRK TELEKOM İL MÜDÜRLÜĞÜ
33	MARDİN ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
34	MARDİN SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
35	MARDİN İL JANDARMA ALAY KOMUTANLIĞI
36	MARDİN BASIN İLAN KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ
37	MARDİN SOSYAL VE YARDIMLAŞMA VAKFI MÜDÜRLÜĞÜ
38	MARDİN TARIMVE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU
39	MARDİN TİCARET VE SANAYİ ODASI BAŞKANLIĞI
40	MARDİN ESNAF VE SANATKÂRLAR ODASI BAŞKANLIĞI
41	MARDİN BAROSU
42	MARDİN DİŞ HEKİMLERİ ODASI BAŞKANLIĞI
43	MARDİN EZCACILAR ODASI BAŞKANLIĞI
44	MARDİN ŞIRNAK SERBEST MUHASEBECİLER VE MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
45	MARDİN TABİPLER ODASI BAŞKANLIĞI

46	MARDİN HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞI
47	MARDİN ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞI
48	MARDİN İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞI
49	MARDİN MAKİNE MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞI
50	MARDİN MİMARLAR ODASI BAŞKANLIĞI
51	MARDİN MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞI
52	MARDİN ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞI
53	MARDİN İÇ MİMARLAR ODASI BAŞKANLIĞI
54	MARDİN ŞOFÖRLER VE OTOMOBİLCİLER ODASI BAŞKANLIĞI
55	MARDİN ZİRAAT ODASI BAŞKANLIĞI
56	MARDİN KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ YAPI KOOPERATİFİ BAŞKANI
57	MARDİN KOSGEB HİZMET MÜDÜRLÜĞÜ
58	DİCLE KALKINMA AJANSI
59	DİYARBAKIR KÜLTÜR TABİAT VARLIKLARI KORUMA KURULU
60	DİCLE EDAŞ MARDİN İL MÜDÜRLÜĞÜ
61	DİYARBAKIR VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
62	DİYARBAKIR DEVLET SU İŞLERİ 10. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
63	DİYARBAKIR KARAYOLLARI 9.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
64	MARDİN KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ YAPI KOOPERATİFİ BAŞKANI
65	TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDERASYONU MARDİN İL
66	TÜRK-İŞ MARDİN İL TEMSİLCİLİĞİ
67	HAK-İŞ MARDİN İL TEMSİLCİLİĞİ
68	MEMUR-SEN MARDİN İL TEMSİLCİLİĞİ
69	TÜM BEL-SEN MARDİN İL TEMSİLCİLİĞİ
70	TÜRKİYE KAMU-SEN KONFEDERASYONU MARDİN İL TEMSİLCİLİĞİ
71	YEREL GÜNDEM 21 VE KENT KONSEYİ
72	MARDİN SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ BAŞKANLIĞI (MARSİAD)
73	MARDİN İŞADAMLARI DERNEĞİ BAŞKANLIĞI (MARİAD)
74	MARDİN İŞ KADINLARI DERNEĞİ BAŞKANI (MİKAD)
75	MARDİN ORTAK KADIN İŞBİRLİĞİ DERNEĞİ BAŞKANLIĞI (MOKİD)
76	MARDİN KADIN MERKEZİ VAKFI (KAMER)
77	MARDİN KADIN EMEĞİNİ DEĞERLENDİRME VAKFI (KEDV)
78	MARDİN EĞİTİM GÖNÜLLÜLERİ VAKFI (TEGV)
79	MARDİN ANNE VE ÇOCUK EĞİTİM VAKFI (AÇEV)
80	TÜRKİYE KAMU-SEN KONFEDERASYONU MARDİN İL TEMSİLCİLİĞİ

İÇ PAYDAŞ

Bu çalışma kapsamında, öncelikle iç paydaşlar tespit edilmiş ve liste haline getirilmiştir. Buna göre, İdaremizin iç paydaşlarının kategorik olarak gruplandırılması, paydaş türü, gerekçesi ve önceliği bir tablo haline getirilmiştir.

Paydaş Adı	Paydaş Türü	Paydaşlık Gerekçesi	Önceliği
Genel Kurul Denetçiler Yönetim Kurulu Yöneticiler Çalışanlar	İç	Hizmeti Üretimini Gerçekleştirmek	Yüksek
Mardin Büyükşehir Belediyesi	İç	Hizmetin Üretilmesine Doğrudan Katkıda Bulunmak	Düşük

Genel Müdürlüğümüz hizmet alanı içerisinde yer alan 10 adet ilçenin alt yapı durumları ile ilgili bilgi edinmek amacıyla 30.06.2014 ve 30.07.2014 tarihleri arasında fizibilite çalışmaları yapılmış olup mevcut durum aşağıdaki gibidir.

DERİK: İlçe merkezinde içme ve kullanma su ihtiyacı Hanok kaynağından karşılanmaktadır. Ayrıca içme suyu ihtiyacı 2 adet sondaj kuyusu ile desteklenmektedir. Arazinin topografik koşulları yağışlı dönemlerde oluşan yüzeysel akışlar nedeni ile kaynak kirlenmektedir. Bununla ilgili bir proje çalışması devam etmektedir. İlçe merkezinde kanalizasyon ve içme suyu dağıtım şebekesi %80 oranında tamamlanmıştır.

KIZILTEPE: İlçe merkezi içme ve kullanma suyu beyazsu kaynağından karşılamakta olup, 2 adet sondaj kuyusu ile desteklenmektedir. Su ve kanalizasyon şebekeleri oldukça eskidir. Kısa vadede alt yapı şebekelerinin değiştirilmesi gerekmektedir. Avrupa birliği IPA kapsamında “ Mardin Wastwater Project” isimli proje sunulmuştur. Proje kapsamında Artuklu ve Kızıltepe ilçelerinde kuzey ve güney atık su arıtma tesisleri kurulacaktır.

MAZIDAĞI: İçme ve kullanma su ihtiyacı 2 adet sondaj kuyusu ile karşılanmaktadır. Kanalizasyon şebekelerinin yenilenmesi ile ilgili inşaat devam etmektedir.. Proje kapsamında 1. ve 2. kademe şebeke hatları mevcuttur. 1.kademe şebeke hattı 26 km. civarındadır. 2.kademe şebeke hatları ise yaklaşık 10 km'dir. Uygulanan inşaat planları 2002 yıllarında hazırlanmış olup o günkü yerleşimler 1.kademe şebekeye dahil edilmemiştir. Yerinde yapılan incelemelerde devam eden kanalizasyon inşaatı durdurulmuş olup Kanalizasyon şebekesi ile beraber bir kısım içme suyu dağıtım şebekelerinin de döşenmesine başlanmış olup tesis devam etmektedir.

MİDYAT: İçme ve kullanma suyu ihtiyacı beyaz su kaynağından karışlanmaktadır. Ayrıca 6 adet sondaj kuyusu ile desteklenmektedir. İçme suyu dağıtım şebekesi eski olup şebeke malzemesi PVC ve AÇB'dir. Kısa vadede kaynak bulunması halinde güncel bir projeye tüm dağıtım sisteminin ele alınması gerekmektedir. Mevcut Beyazsu kaynağından ilçeye gelen isale hattı ihtiyacı karşılayamadığından yeni isale hattı çalışmalarına başlanmıştır.Bu proje ile birlikte ilçeye 2 adet Su deposu da inşa edilecektir.

NUSAYBİN: İçme ve kullanma su ihtiyacı Beyazsu kaynağından karşılanmaktadır. İçme suyu dağıtım şebekesi eski olup şebeke malzemesi PVC ve AÇB'dir. 2014 yılı itibari ile güncel bir içme suyu dağıtımsistemi projesi hazırlanmaktadır.Mevcut Su deposu ekonomik ömrünü tamamlamış olup, ihtiyaca cevap verememektedir.Mevcut proje kapsamında 15.000 m3'lükSu deposunun yapımı da bulunmaktadır. Atık su

toplama sistemi: Çağçağ deresi Kani Küme deresi ile Yenişehir, tabur civarındaki kuru dereye 4 noktadan deşarj edilmektedir.Kısa vadede 20 km şebekeye ihtiyaç duyulmakta olup güncel bir proje ile kanalizasyon şebekesi yapımı ile arıtma tesisine ihtiyaç duyulmaktadır.

YEŞİLLİ: İçme ve kullanma su ihtiyacı 1 adet (Dandane su havzası) sondaj kuyusu ile karşılanmaktadır. İçme suyu dağıtım şebekesi eski olup şebeke malzemesi PVC ve AÇB'dir. Bu nedenle kısa vadede içme suyu dağıtım şebekesinin yenilenmesi gerekmektedir.

DSİ tarafından Beyazsu isale hattından Yeşilli ilçesine isale hattı yapım çalışmaları başlatılmıştır.

Atık su şebeke bilgileri sağlıklı olmayıp(Yeşilli belediyesinden devir) ulaşılamamıştır kısmen toparlayıcı bir hat ihalesi yapılmıştır. Bu hat çay deresine paralel bir konumdadır. Hattın uzunluğu 5 km civarındadır. Kanalizasyon şebekeleri bacasız ve belediye eli ile yapılmış hatlardan oluşmaktadır. Kısa vadede kanalizasyon şebekelerinin yenilenmesi gerekmektedir.

ARTUKLU:İlçe merkezi su ihtiyacının büyük bir bölümünü Beyazsu kaynağından karşılamaktadır. Ayrıca 8 adet sondaj kuyusu(Dandane ve Sultanköy Su Havzası) ile desteklenmektedir. Kaynaktan temin edilen suyun iletimi 5 adet pompa istasyonu ile sağlanmaktadır. Bu durum enerji maliyetini oldukça yükseltmektedir. 2011-2013 yılları arasında sit alanı içme suyu dağıtım şebekesi ve kanalizasyon şebekesi yenilenmiştir. Yenişehir şebeke malzemeleri PVC ve AÇB borulardır bu durum işletme zorluğunu beraberinde getirmektedir.Kısa vadede içme suyu dağıtım şebekesi ve kanalizasyon şebekesinin yenilenmesi gerekmektedir.

Avrupa birliği IPA kapsamında “ Mardin Wastwater Project” isimli proje sunulmuştur. Proje kapsamında Artuklu ve Kızıltepe ilçelerinde kuzey ve güney atık su arıtma tesisleri kurulacaktır

ÖMERLİ: İlçe merkezi içme ve kullanma ihtiyacını Hırhırok kaynağından karşılamaktadır. İçme ve kullanma suyu ihtiyacı 4 adet sondaj kuyusu ile desteklenmektedir. İçme suyu dağıtım şebekesi eski olup şebeke malzemesi PVC ve AÇB'dir. Bu durum işletme zorluğunu beraberinde getirmektedir. Kısa vadede içme suyu dağıtım sisteminin yenilenmesi gerekmektedir.

Atık su toplama sistemi eski, bacasız ve projesiz hatlardan oluştuğundan ihtiyaca cevap vermemektedir. Atık su arıtma tesisinin kısmen inşaatı yapılmış ve kısmen donanım temini sağlanmıştır. İlçenin tüm atık suları tek noktadan Güzel ağaç mahallesi mevkiinde inşaatı tamamlanmamış AAT (Atıksu Arıtma Tesis) sahasına ulaşmaktadır. Kısa vadede kanalizasyon şebekesinin yenilenmesi ve arıtma tesisin tamamlanması gerekmektedir.

SAVUR: İçme ve kullanma suyu ihtiyacı AYNDER su kaynağı ve 2 adet sondaj kuyusu ile karşılanmaktadır. İçme suyu dağıtım sistemi eski olup şebeke malzemesi PVC ve AÇB'dir. Kısa vadede içme suyu dağıtım şebekesinin yenilenmesi gerekmektedir.

Atık su toplama sistemi eski, bacasız ve projesiz hatlardan oluşmaktadır. Atık su arıtma tesisinin kısmen inşaatı yapılmış ve kısmen ekipman temini yapılmıştır. Pınardere, Yeşilalan, Sürgücü ve Başkavak mahallelerinde atık sular açıktan akmakta olup bu durum çevre ve insan sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. 7.500 kişi kapasiteli çevre ve şehircilik bakanlığı hibe kaynağı ile bir arıtma tesisi inşaatına başlanmıştır. Projenin inşaat işlerinin bir kısmı tamamlanmıştır. Kısa vadede kanalizasyon sisteminin yenilenmesi gerekmektedir.

AYNDER mevkiinden 250m3'lük depoya gelen terfi hattı çok eski ve deforme olduğundan bu hattın değişimi için çalışmalara başlanmıştır.

DARGEÇİT: İçme ve kullanma suyu ihtiyacı Serikani su kaynağı ve 6 adet sondaj kuyusundan karşılanmaktadır. İçme suyu dağıtım şebekesi eski olup şebeke malzemesi PVC ve AÇB'dir. Bu durum işletme zorluğunu beraberinde getirmektedir.

Şebeke ve depolar oldukça kötü durumdadır orta vadede içme suyu şebeke ve dağıtım sisteminin yenilenmesi gerekmektedir.

DSİ tarafından Germero(Akbelen) kaynağından Dargeçit ilçesine isale hattı inşa edilmekte olup, çalışmalar devam etmektedir.

Atık su toplama sistemleri 10 yaşındadır şebeke malzemesi Koruge ve beton borudur. Mevcut biyolojik arıtma tesisi çalışmamaktadır. Çeşitli sorunlardan dolayı tesisin geçici kabulü yapılmamıştır.

3.6 ÇEVRE ANALİZİ

Bilindiği gibi günümüzde sanayileşmenin hızlı olması, su kaynaklarının hızlı ve bilinçsiz tüketimi, küresel ısınmayı gündeme getirmiştir. Küresel ısınma ile birlikte su kaynaklarının yetersiz kalması ve zamanla ihtiyacın giderek fazlalaşmasına yol açmaktadır. Bu gelişmeler sonucunda da ülkelerin sadece yerel değil küresel su politikaları oluşturmaları zorunlu hale gelmiştir.

Uluslararası gündemin üst sıralarında yer alan su konusunun dünya kamuoyunun ilgisini giderek artan bir biçimde çekmesinin başlıca nedenleri arasında nüfus artışı, hızlı şehirleşme ve sanayileşmenin yol açtığı su ihtiyacı ve iklim değişikliği yer alıyor. Su sıkıntısının gelecek 20-25 yıl içerisinde Orta Doğu dâhil bazı bölgelerde su krizine dönüşmesi ihtimali söz konusu. Bu nedenle, ikamesi mümkün olmayan bu doğal kaynağın 21. yüzyılın stratejik kaynaklarından biri olacağı genel kabul görüyor.

Türkiye'nin su kaynakları politikası, suyun ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınması, su ve gıda güvenliği açısından öncelikleri, AB ile yürüttüğü tam üyelik müzakereleri ve bölgesel gelişmeler göz önünde bulundurularak oluşturulmakta ve değişen koşullara göre gözden geçirilmektedir.

Türkiye'nin yenilenebilir, ucuz ve çevre dostu olan hidro-enerji potansiyelinden ve su kaynaklarımızın sağladığı diğer ekonomik ve sosyal faydalardan verimli ve sürdürülebilir biçimde yararlanması amacıyla gerekli projeler hayata geçirilmektedir. Bu çerçevede, başta GAP Bölgesi olmak üzere ülkemizdeki baraj, hidroelektrik santrali ve sulama projelerinin gerçekleştirmesine ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir.

Uluslararası su hukuku henüz oluşturulma aşamasındadır. Su konusunda bugüne kadar kabul edilen uluslararası sözleşmeler daha ziyade sınır aşan su kaynaklarının yönetimi ve korunmasına odaklanmıştır. Suyu tüm boyutlarıyla ele alan, küresel ölçekte geçerli uluslararası bir sözleşme bulunmamaktadır.

Rio Konferansı, Gündem 21, BM Binyıl Kalkınma Hedefleri ve 2002 Johannesburg Uygulama Planı'yla su ile ilgili günümüze kadar küresel kararların alındığı ve politikaların oluşturulduğu görülmektedir. 12-17 Mart 2014 tarihinde Fransa'nın Marsilya kentinde yapılan 6. Dünya Su Forumu; yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası yetkilileri bir araya getirmesi, su ile ilgili konuların tartışılması, bilgi ve deneyimin paylaşılması ve küresel su politikalarının devamı açısından önemli bir yer edinmiştir. Güney Kore'de 2015 yılında yapılacak olan 7. Dünya Su Forumu ön çalışmaları takip edilmiş olup Tematik Süreç için 4 ana kategorinin belirlendiği anlaşılmaktadır.

Bu Kategoriler;

Su Güvenliği

Kalkınma için Su

Sürdürülebilirlik için Su

Uygulama Mekanizmaları şeklindedir.

İdaremizce, hizmet alanımızdaki bütün canlıların yararına çevresel bir sürdürülebilirlik temeli üzerinde, suyun bütün boyutlarıyla etkili bir şekilde korunması, geliştirilmesi, planlanması, yönetimi ve kullanımını kolaylaştırma anlayışındayız. Bu bakış açısıyla ilimizdeki su kaynakları ile ilgili gelişmeleri ülke ve hatta dünya genelindeki

gelişmelerden uzak görmek yanıltıcı olacaktır. Bu nedenle çevre analizi kısmında MARSU olarak faaliyet gösterdiğimiz su ve atıksu alanındaki küresel, bölgesel ve yerel etkileri analiz etmeye çalışacağız.

Yukarıda da belirtildiği gibi su ile atıksu alanındaki politikalar, yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası gelişmelerden ayrı düşünülemez. Bu nedenle bu kısımda su ve atıksu alanındaki, 2015-2019 yılları arasındaki planlama döneminde MARSU'yu etkilemesi muhtemel olan küresel, ulusal ve bölgesel durum ve gelişmeler üzerinde durulacaktır.

A. Küreselleşme, Yerelleşme ve Özelleştirme Politikaları

Geçen yüzyılın sonuna doğru tüm dünyada yaşanan ve devam eden hızlı değişim, demokratikleşme ve insan hakları konularındaki gelişmeler, çevre sorunlarına uluslararası düzeyde çözüm arayışları küreselleşme sürecini başlatmıştır. Bunun yanında sanayideki ilerleme ve teknolojiye gelişmeler, ulaşım ve iletişimdeki düzey, bilginin hızla yayılması, merkezi yönetim yapılarından yerel yönetim yapılarına doğru bir değişimi beraberinde getirmiştir.¹

Bahsi geçen, küreselleşme ile yerelleşmenin iç içe geçmiş kavramlar olduğu söylenebilir. Hatta kamu yönetiminin küreselleşmesinin anlamı “küresel düşünmek ve yerel hareket etmek” (thinking globally and acting locally) olarak özetlenmektedir.² Yerel bir sorun yerinde çözülmiyorsa, küresel olma niteliğine sahip olabileceği unutulmamalıdır. Yerel düzeyde ortaya çıkan bir kriz, genelleşerek uluslararası bir soruna dönüşebileceği gibi uluslararası veya bölgesel düzeyde ortaya çıkan krizlerde yerel yönetimleri etkilemesi kaçınılmaz bir durumdur.³

¹ Yerel Yönetim Yapıları, 2 bs., İstanbul, IULA-EMME, T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Ortak Yayını, 1994, s. 1.

² Ali Farazmand, “Globalization and Public Administration”, **Public Administration Review**, Nov./Dec. 1999, s. 517.

³ Bilal Eryılmaz, “Küreselleşen Dünyada Yerel Yönetimlerin Yeri”, **Çağdaş Yerel Yönetimler**, C:IV, No:2, Mart 1995, s. 89-90.

6. Türkiye'nin Su Politikası Türkiye Su Enstitüsü

Küreselleşmenin yerelleşme ile birlikte diğer bir boyutu ise özelleştirmedir. Küreselleşmeye yön veren düşünce, serbest piyasa ekonomisidir. Serbest piyasa ekonomisi kuralları dışa açılma, devlet denetimini azaltma ve özelleştirme unsurları etrafında şekillenmektedir. Yerel yönetimler, küreselleşme ile birlikte özelleştirmeden önemli ölçüde etkilenmektedirler. Bu kapsamda ulus ötesi şirket bağlantılı özelleştirmeler görülmektedir.

Su kaynakları birçok ülkede devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunmaktadır. Su kaynaklarının tüm kullanıcıların hizmetine sunulması, devletin önemli görevleri içinde yer almakta ve bu hizmetler kamu hizmeti olarak adlandırılmaktadır. Pek çok ülkede su teminine yönelik faaliyetler halen kamu kurum ve kuruluşları eliyle yürütülmektedir. Ancak özellikle azgelişmiş ülkelerin mali kaynaklarının verimli sektörlere tahsis edilememesi, iç ve dış borçlarının artışı, bütçe kısıtlamaları ve açıkları gibi nedenlerle artan finansman sorunları, bu hizmetlerin arzında büyük aksamalara neden olmaktadır. Bu durum yeni yöntem arayışlarını başlatmakta ve kamu hizmeti olarak bilinen birçok alanda özel sektörün gerek yatırım ve gerekse işletme aşamalarında yer almasını sağlayacak modeller oluşturulmaktadır.

Küreselleşme, yerelleşme ve özelleştirme politikalarının yerel bir kuruluş olan MARSU'yu de etkilemesi de muhtemeldir. Özellikle ulus ötesi şirketlerin yereldeki su kaynaklarını ticari olarak değerlendirme arzusu önümüzdeki planlama döneminde karşılaşılabileceğimiz durumlardan biri olabilecektir.

b. AB Uyum Süreci Etkileri:

Stratejik Planın hazırlandığı dönemde küresel ölçekte pek çok önemli ekonomik ve siyasi gelişme meydana gelmekte olup, bu gelişmeler Türkiye-AB ilişkileri ve dolayısıyla AB Bakanlığının faaliyetleri üzerinde de çeşitli yansımalara sebep olacaktır.

2008 yılında baş gösteren küresel krizin dünya ekonomisi üzerindeki olumsuz etkileri alınan önlemlere rağmen devam etmekte ve özellikle gelişmiş ülke ekonomilerindeki yavaşlama sürmektedir. Küresel ekonomi, özellikle Euro Bölgesi'nde yaşanan sorunların ticaret ve güven kanallarıyla diğer bölgelere yayılması nedeniyle zayıflamakta ve Euro Bölgesi'nde yaşanan ekonomik ve siyasi gelişmeler küresel ekonomik görünüm üzerinde belirleyici olmaya devam etmektedir.

2009 yılında yaşanan daralmanın ardından 2010 yılında dünya ekonomisi toparlanma sürecine girmişse de, 2011 yılında bu toparlanma sürdürülememiştir. Gelişmekte olan ekonomilerde büyüme, gelişmiş ülkelerin büyüme performansına bağlı olarak yavaşlamıştır. Küresel büyümenin önemli aktörlerinden Çin'de büyüme oranları düşerken, önümüzdeki dönemde yükselen Asya ekonomileri dışında kalan gelişmekte olan ülkelerde büyümenin potansiyelin altında seyredeceği öngörülmektedir.

Avrupa Birliği, su kaynakları yönetimi anlayışını "Bütüncül Havza Yönetimi" olarak tanımlamaktadır. Aşağıda tanımlanmış olan Su Çerçeve Direktifi öncelikle su kaynaklarının geliştirilmesinin çevresel etkilerinin hassas bir şekilde incelenmesi ve giderilmesi için önlemlerin alınmasına odaklı bir yönetim anlayışıdır. Su Çerçeve Direktifi, uluslararası havza yönetimine özel bir önem vermektedir. Bu özel önem Dicle ve Fırat gibi ana su kaynağı açısından büyük ölçüde önemlidir.

AB ile mevzuat uyum çalışmaları yapılmakta olan yönergelerin büyük bir bölümü su kalitesi, atıklar ve ekolojik denge ile ilgili yönergeler olup daha çok suların kalitesinin korunması, kirliliğin önlenmesi ve azaltılmasına yöneliktir.

AB Direktifleri

Avrupa Birliği uyum süreciyle birlikte su ve atıksu alanında çeşitli düzenlemeler yapılmış, AB'nin bu alandaki standartlarını içeren Direktifleri kabul edilmiştir. Su ve atıksu alanındaki Direktifler şunlardır.

İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkındaki Direktif

Su Çerçeve Direktifi

Kentsel Atıksu Arıtma Direktifi

Kanalizasyon Çamurunun Tarımda Kullanılması Halinde Çevrenin ve Özellikle Toprağın Korunması Hakkında Direktif

AB uyum sürecinin su ve kanalizasyon etkilerini daha iyi anlayabilmek için bu Direktifleri kısaca açıklamakta fayda bulunmaktadır.

İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkındaki Direktif

Yürürlükteki AB Direktifi, insani tüketim amaçlı suların kalitesine yönelik 3 Kasım 1998 tarihli ve 98/83/EC sayılı Konsey Direktifidir. Bu direktifin amacı, insanların tüketimine

yönelik olarak kullanılan suların sağlıklı ve temiz olmasını güvence altına alarak insan sağlığını bunlardaki herhangi bir kirliliğin istenmeyen etkilerinden korumaktır. Bu ancak aşağıdaki şartlar sağlanırsa yerine getirilebilir:

Su mikroorganizma ve parazitlerden ve sayı veya konsantrasyon olarak insan sağlığına zararlı maddelerden arındırılmış olmalı ve Direktifte belirlenen en alt düzeydeki gereklilikleri karşılamalıdır.

Direktif, her ne kadar günde 10 m³'ten daha az su sağlayan veya 50 kişiden daha az sayıda insana hizmet veren bireysel kaynakları hariç tutsa da bir kamu kuruluşu veya ticari kuruluş tarafından temin edilmeyen tüm içme suları ve üretimle gıda pazarlamada kullanılan sulara uygulanmaktadır.

Direktif içme suyunun belirli topluluk kategorilerine sunulmasını gerektirmemektedir. Ancak, içme suyu temin edilecek olursa bunun Direktif standartlarına ve Türk standartlarına uygun olması gerektiğini ifade etmektedir.

Direktif bazı parametreler için en düşük kalite standartlarını sağlamaktadır; ancak, Üye Ülkeler kendi ülkelerinin insan sağlığını koruma gereksinimlerine uygun olarak Direktifte bulunmayan parametre değerlerini ayarlar. Üye Ülkelerin içme suyu kalitesini izlemeleri ve en düşük kalite standartlarının karşılanmasını güvence altına almak için gerekli önlemleri almaları gerekmektedir.

Su Çerçeve Direktifi

Su Çerçeve Direktifi (WFD) AB’nde su koruma önlemlerine ilişkin uygulamalarla ilgili ortak ilkeleri belirler. Direktif tüm sular için “iyi durum”a ulaşma gerekliliğini düzenler. Direktifin ana konsepti nehir havzasındaki bölgeleri esas alan su yönetimidir. Su Çerçeve Direktifi su sektörü direktiflerinin uygulanmasına kılavuzluk eden planlama ve kurumsal çerçeveyi sunmaktadır. Su koruma amaçlı sınırların belirlenmesi için nehir havzalarının kullanımı su kirliliği sorunlarının belirlenmesi için etkili bir yoldur.

Direktifin amacı (1.Madde) iç yüzey suları, geçiş suları, kıyı suları ve yer altı sularını korumak için bir çerçeve oluşturmaktır. Bu çerçeve;Su ekosistemlerinin ve su ihtiyacına göre, karasal ekosistemlerin ve doğrudan su ekosistemlerine bağlı olan sulak arazilerin statülerinin daha fazla bozulmasını önler, korur ve statülerini geliştirir,

- Kullanılabilir kaynakların uzun dönemli korunmasına dayalı sürdürülebilir su kullanımını destekler,
- Öncelikli maddelerin deşarjlarının, emisyonlarının ve kayıplarının aşamalı olarak azaltılması ve öncelikli tehlikeli maddelerin deşarjlarının, emisyonlarının ve kayıplarının durdurulması veya yavaş yavaş ortadan kaldırılması için özel önlemler almak suretiyle su sistemlerinin ileri düzeyde korunmasını ve iyileştirilmesini amaçlar veYeraltı suyu kirliliğinin aşamalı olarak azaltılmasını sağlar ve daha fazla kirlenmesini önler.

Kentsel Atıksu Arıtma Direktifi

Yürürlükte bulunan AB Direktifi, 27 Şubat 1998 tarihli ve 1998/15 sayılı Komisyon Direktifi ile değişik “Kentsel Atıksu Arıtımı (91/271/EEC) konulu 21 Mayıs 1991 tarihli Konsey Direktifi”dir.

Bu direktif, kentsel atıksuların toplanması, arıtılması ve deşarjı ile bazı endüstriyel atıksuların arıtılması ve deşarjı konularını düzenlemektedir. Direktifin amacı çevrenin atıksuların olumsuz etkilerinden korunmasıdır. Direktif, emisyon limit değeri yaklaşımını benimsemektedir. Az hassas alanlara yapılan deşarjlara yönelik gereklilikler aşağıda verilmiştir.

91/271/EEC sayılı AB Direktifi uyarınca az hassas alanlara yapılan deşarjlara yönelik gereklilikler

Parametre Konsantrasyonu Arıtma verimi

Parametre ⁴	Konsantrasyon ⁵	Arıtma Verimi
Nitrifikasyonsuz Biyokimyasal Oksijen İhtiyacı (BOİ₅⁶)	25 mg/l O ₂	70-90%, %40, > 1.500 m dağlarda
Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ)	125 mg/l O ₂	75%
Toplam Askıda Katı Madde (AKM)	10.000 E.N üzeri için 35 mg/l 2.000–10.000 E.N için 60 mg/l	90% ⁷ ; > 10.000 E.N. %70; 2.000–10.000 E.N.

Kaynak: Kentsel atıksu arıtma direktifi

Yukarıda belirtilen gerekliliklere ek olarak hassas alanlara yapılan deşarjlara aşağıda belirtilen sınırlamalar da uygulanır.

91/271/EEC sayılı AB Direktifi uyarınca hassas alanlara yapılan deşarjlara yönelik ilave gereklilikler

⁴ Konsantrasyon veya arıtma verimi (%) dikkate alınacaktır.

⁵ E.N cinsinden kirlilik yükü sağanak yağmur gibi istisnai durumlar hariç olmak üzere arıtma tesisine yıl içinde giren azami ortalama haftalık yük üzerinden hesaplanacaktır.

⁶ Nitrifikasyonsuz BOİ₅ standardı. BOİ₅ ile yerini alan parametre arasında bir ilişki kurulabilirse, bu parametre TOİ veya TOK ile değiştirilebilir.

¹⁰ İsteğe bağlı

Parametre¹¹ Konsantrasyon Arıtma verimi

Parametre ⁸	Konsantrasyon ⁹	Arıtma Verimi
Toplam fosfor	2 mg/l P (10 000 – 100 000 E.N.) 1 mg/l P (10 000 E.N'dan fazla)	80%,
Toplam azot¹⁰	15 mg/l N (10 000 – 100 000 E.N.) 10 mg/l N (10 000 E.N'dan fazla)	70–80%

Kaynak: Kentsel atıksu arıtma direktifi

Direktifteki genel kural, hassas bölgeler hariç olmak üzere her alanda ikincil arıtma yapılmasıdır. Hassas bölgeler için ise deşarj limitlerinin sağlanması azot ve fosfor giderimini içeren ileri arıtma ile mümkündür.

Atıksu arıtma sürecinin engellenmemesi için, endüstriyel atıksularda ön arıtma gerekecektir. Kentsel atıksu arıtma tesislerine verilmeyen endüstriyel atıksular biyolojik olarak ayrıştırılabilir. Atıksuların bulunduğu bazı endüstri sektörlerindeki deşarjlara özel gereklilikler uygulanır.

Kanalizasyon Çamurunun Tarımda Kullanılması Halinde Çevrenin ve Özellikle Toprağın Korunması Hakkında Direktif

Tarımda kullanılacak arıtma çamurları, arıtma çamurunun tarımda kullanımında çevrenin ve özellikle toprağın korunması konusunda 86/278/EEC sayılı AB Konsey Direktifi ile uyumlu olmalıdır.

Atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan çamurlar "arıtma çamuru" tanımına uymaktadır ancak sadece söz konusu direktifte belirtilen kurallar doğrultusunda tarım ve ağaçlandırmada kullanılabilir.

¹¹ Konsantrasyon veya arıtma verimi (%) dikkate alınacaktır.

¹² E.N cinsinden kirlilik yükü sağanak yağmur gibi istisnai durumlar hariç olmak üzere arıtma tesisine yıl içinde giren azami ortalama haftalık yük üzerinden hesaplanacaktır.

¹³Toplam azot, toplam Kjeldahl azotu (organik ve amonyak azotu), nitrat-azotu ve nitrit-azotu anlamına gelir.

Çamur, şayet bir atık depolama alanında depolanacaksa “tehlikeli olmayan atık depolama sahasına kabul edilebilecek atıklar” [Direktif 1999/31/EC] ve “kirlilik azaltma süreçlerinden çıkan artıklar” [Direktif 75/442/EEC] tanımlamalarına uymalıdır. Bu nedenle Direktif 1999/31/EC Ek II’de belirtilen tedbirlerin alınması zorunludur.

AB Uyum Süreci Yasal Düzenlemeler

AB uyum süreciyle birlikte yukarıda belirtilen ve çevre ile ilgili diğer Direktiflerin Türkiye mevzuatına uyumunun sağlanması amacıyla çeşitli yasal düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. AB Müktesabatına Uyum Programı kapsamında 33 başlık bulunmaktadır. Bu başlıklardan biri 27. sıra nolu Çevre’dir. Çevre başlığı altında ülkemizin çevre ile ilgili çıkarılmasında yarar gördüğü yasal düzenlemeler yer almaktadır. Bu yasal düzenlemelerden MARSU’nun faaliyet alanı ile ilgili olanlar belirlenmiştir.

AB ÇEVRE MÜZAKERELERİNDE TÜRKİYE

Bu çalışmada çevre mevzuatı konusunda değerlendirmeler yapılmıştır. Bağlayıcılığı açısından yapılan tesbitler ve öneriler değerlendirilmiştir.

Avrupa Birliği Çevre Mevzuatı

Avrupa Birliği’nin çevre alanında bütün ekler ve teknik uyarlamalar da dâhil olmak üzere 561’den fazla yasal düzenlemesi bulunmaktadır. Avrupa Birliği bu mevzuatla dünyanın en kapsamlı ve yüksek standartlı çevre mevzuatına sahiptir. Bu çerçevede, birçok başlığın yanında,

Su Kalitesi ve Atık Su Yönetimi

Bu sektörde su kalite standartlarının (içme suyu, kullanma suyu) konulması ve kirlletici emisyonların gözetimi konularında çok sayıda direktif yer almaktadır. Sektör, aşağıdaki alanlardan oluşmaktadır.

- Kentsel atık su arıtımı (yerel yönetim ve sanayi yatırımları): tüm yerüstü ve kıyı sularının organik kirlilikten arındırılması
- Nitrat kirliliğinin önlenmesi (suların tarım alanlarından gelen nitratla kirlenmesi)
- Tehlikeli maddelerin su ortamına deşarjı
- Yüzme suları kalitesi
- İçme suyu için kullanılacak yüzey suları kalitesi
- İçme suyunun analiz sıklığı ve ölçüm yöntemleri
- Yeraltı suyu kirliliğinin önlenmesi
- Balıkların yaşamını korumaya yönelik tatlı su kalitesi
- Deniz kabuklularının ortamlarının kalitesi
- İçme suyu kalitesi
- Su politikası çerçeve yönergesi
- Deniz suyu kalitesi,olarak bahsedilmektedir.

Uygulayıcı kurum başta Çevre ve Orman Bakanlığı olmak üzere Sağlık Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı, DSİ Genel Müdürlüğü, İller Bankası Genel Müdürlüğü, Türk Standartları Enstitüsü, Deniz Kuvvetleri, Sahil Güvenlik, Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri ile yerel yönetimlerdir. Uygulamada yetki ve karar çakışmasına yol açmamak için koordinasyonun tek bir organ tarafından sağlanması uygun olacaktır.

"İlerleme Raporu ve KOB" başlığı altında "Su Kalitesi" sektöründe Nitratlar ve içme suyu direktifleri dışında ilerleme görülmediği, Su Çerçeve Direktifi ve sınır ötesi su işbirliği alanlarında ilerlemeye ihtiyaç duyulduğu ifade edilmektedir. Genel olarak Türkiye’de su alanında ciddi yatırımların yapılması gerektiği de bu başlığın değerlendirmesi dâhilindedir.

"AB’ye Yeni Katılan Ülkelerin Deneyimleri" kısmında, "Su Kalitesi"

91/271/EEC sayılı Kentsel Atıksu Arıtımına dair Direktifin uygulanması için gerekli maliyetin 8,9 milyar Euro olduğu belirtilmiş, 674 yerleşim bölgesi için 2005 sonu; 1069 bölge için 2010 sonu ve 1165 yerleşim bölgesi için 2013 sonuna kadar geçiş süresi elde edilmiştir.

Direktif, tüm yerleşim bölgelerinin kentsel atık su toplama sistemlerine sahip olması, bazı yerleşim bölgelerinde toplama sistemlerine sızan kentsel atık suların boşaltılmadan önce ikincil veya üçüncül bir işleminden geçmesi ve hassas bölgelere boşaltılacak atıkların daha sıkı bir işleminden geçmesinin gerektirmektedir.

Kaynak: Tepav tarafından hazırlanan, AB Çevre Müzakerelerinde Türkiye

3.6.2. Yakın Dış Çevre Etkileri

Kalkınma Planı ve Hükümet Programında Altyapı Politikaları

2015-2019 MARSU Stratejik Planı’nın Kalkınma Planlarındaki politikalara uyumlu olması önem arz etmektedir. Bu nedenle bu kısımda 2015-2019 dönemini kapsayan 10. Kalkınma Planı’ndaki MARSU faaliyet alanı ile ilgili kısımlar ele alınacaktır.

10. Kalkınma Planı

10.Kalkınma Planı’na bakıldığında MARSU’nun faaliyet alanı ile ilgili “Yaşanabilir Mekanlar, Sürdürülebilir Çevre” başlığı altında “Kentsel Dönüşüm ve Konut”, “Kentsel Altyapı”, “Çevrenin Korunması” başlıkları bulunmaktadır. Aşağıda bu başlıklarda yer alan maddelere yer verilmektedir.

Kentsel düzlemde kamusal yaşamı düzenleyen ve yerinden en hızlı ve verimli hizmet veren kurumlar olan belediyelerin hizmet kaliteleri ve çalışma planlamaları açısından yukarda sayılan başlıklar yaşamsal önem taşımaktadır. MARSU olarak 2015-2019 Stratejik Planı'nın stratejik amaç ve hedeflerinin belirlenmesinde bu maddeler dikkate alınmıştır.

Çevrenin Korunması ve Kentsel Altyapının Geliştirilmesi

Kentsel Dönüşüm ve Konut Durum Analizi

- 2005 yılında yeni Belediye Kanunuyla belediyelerin kentsel dönüşüm uygulamalarında yetkilendirilmesinin ardından, 2012 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı afet riskli alanlarda riskli yapıların tespiti ve bunların yenilenmesi konusunda görevlendirilmiştir. 2013 yılı Mayıs ayı itibarıyla 19 ilde 46 farklı alanda 97.300 adet yapıyı içeren ve yaklaşık 610.000 kişinin yaşadığı 3.876 hektar alan dönüşüm alanı olarak ilan edilmiştir.

Amaç ve Hedefler

- Şehirlerde afet riski taşıyan, altyapı darboğazı yaşayan, eski değerini ve işlevini kaybeden, mekân kalitesi düşük bölgeleri sosyal, ekonomik, çevresel ve estetik boyutlar dikkate alınarak yenilemek; kentsel refahı, yapı ve yaşam kalitesini yükseltmek temel amaçtır.
- Onuncu Kalkınma Planı döneminde, şehirleşme, nüfus artışı, yenileme ve afetten kaynaklanan konut ihtiyacının toplam 4,1 milyon olacağı tahmin edilmektedir.

Kentsel Altyapı

Amaç ve Hedefler

- Nüfusun sağlıklı ve güvenilir içme ve kullanma suyuna erişiminin sağlanması; atıkların insan ve çevre sağlığına etkilerinin en aza indirilerek etkin yönetiminin gerçekleştirilmesi; şehirlerimizde arazi kullanım kararlarıyla uyumlu politikalar yoluyla trafik sıkışıklığını azaltan, erişilebilirliği ve yakıt verimliliği yüksek, konforlu, güvenli, çevre dostu, maliyet etkin ve sürdürülebilir bir ulaşım altyapısının oluşturulması temel amaçtır.

Çevrenin Korunması

Amaç ve Hedefler

- Ekonomik ve sosyal gelişme sağlanırken, toplumun çevre duyarlılığı ve bilincinin artırılması, bugünün ve gelecek nesillerin kısıtlı doğal kaynaklardan faydalanmasını güvence altına alacak şekilde çevrenin korunması ve kalitesinin yükseltilmesi temel amaçtır.
- Enerji, sanayi, tarım, ulaştırma, inşaat, hizmetler ve şehirleşme gibi alanlarda çevre dostu yaklaşımların barındırdığı yeni iş imkânları, gelir kaynakları, ürün ve teknolojilerin geliştirilmesine yönelik fırsatlar değerlendirilerek yeşil büyümenin sağlanması hedeflenmektedir.

Politikalar

- Çevre yönetiminde görev, yetki ve sorumluluklardaki belirsizlik ve yetersizlikler giderilecek, denetim mekanizmaları güçlendirilecek; özel sektörün, yerel yönetimlerin ve STK'ların rolü artırılacaktır.
- Sürdürülebilir şehirler yaklaşımına uygun olarak şehirlerde atık ve emisyon azaltma, enerji, su ve kaynak verimliliği, geri kazanım, gürültü ve görüntü kirliliğinin önlenmesi, çevre dostu malzeme kullanımı gibi uygulamalarla çevre duyarlılığı ve yaşam kalitesi artırılacaktır.
- Sürdürülebilir üretim ve tüketimi desteklemek üzere kamu alımlarında çevre dostu ürünlerin tercih edilmesi özendirilecektir.
- İklim değişikliği ile mücadele ve uyum çalışmaları ülke gerçekleri gözetilerek "ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar" ile "göreceli kabiliyetler" ilkeleri doğrultusunda sürdürülecektir.

62. Hükümet Programı

Hükümet programları da Stratejik Planlar için üst politika belgesi olduğu için 2015-2019 MARSU Stratejik Planı için dikkate alınması önemli görülmüştür. 62. Hükümet Programı Eylem Planı'nda MARSU'nun faaliyet alanına giren ve MARSU'yu etkileyebilecek hususlar belirlenmiş ve aşağıda yer verilmiştir. Stratejik Plan'daki stratejik amaç ve hedeflerin aşağıda yer alan politikalar ile uyumlu olmasına dikkat edilecektir.

Yerel yönetimlerin programlama, projelendirme ve proje yönetimi için kurumsal kapasite geliştirme çalışmaları yaygınlaştırılacaktır.

62.Hükümet programında; "En temel e-Devlet projelerinden birisi olan "Tapu Kadastro Bilgi Sistemi Projesi"ni (TAKBİS) tamamlandığı, Türkiye'nin her yerinden başka yerlerde bulunan gayrimenkullere ait sorgulamalar ile tapu kaydı alınması işlemleri kolaylıkla yapılabildiği, Vatandaşların tapu işlemlerini e-Devlet kapısı üzerinden yapabilmesi için çalışmalara hız verileceği, ayrıca, vatandaşlarımızın sağlıklı içme suyuna erişmelerine imkân veren ve çevre açısından önem arz eden su, atıksu

(kanalizasyon) ve yağmur suyu sorunlarını kökten çözmek amacıyla yaklaşık 200 belediyemizin 2600 projesini desteklemek amacıyla Su ve Kanalizasyon Altyapı Projesini (SUKAP) başlatıldığı. SUKAP'a son dört yılda merkezi bütçeden yaklaşık 2 milyar TL ödenek aktarılmış olup, program sonunda belediyelerin içme suyu ve kanalizasyon altyapısı büyük ölçüde tamamlanacağı" belirtilmektedir.

"Su kaynaklarımızın daha etkin yönetimi ve korunması için havza esaslı su yönetimine geçileceği, 25 havza için Havza Koruma Eylem Planı tamamlanarak uygulamaya geçildiği,...." belirtilmektedir.

3.7 GZFT ANALİZİ (GÜÇLÜ-ZAYIF-FIRSAT-TEHDİT)

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
✓ Büyükşehir Belediyesi ve ilçe Belediyeleri'nin desteği ✓ Halkın yapılan hizmetlere desteği ✓ Kurum çalışanlarının halkla iletişiminin güçlü olması ✓ Kurum çalışanlarının ekip çalışmasına yatkın olması ✓ Özerk bütçeye sahip olmamız ✓ Kurumumuzun kendi karar organının olması ✓ Doğal su havzalarının bulunması ✓	✓ Memur ve işçi personel sayısının azlığı ✓ Hizmet binalarının mülkiyetinin kuruma ait olmayışı ✓ Mali kaynakların yetersizliği ✓ Kurumsal kimliğin henüz oluşmaması ✓ İşsizlik ve yoksulluğun gelirlere negatif etkisi ✓ Yasal sınırlamalar ✓ Hizmet alanının geniş, dağınık olması. ✓ Yerleşim Yerlerinin küçük ve sayıca fazla olması ✓ Hizmet alanı sınırlarımızda Su ve Kanalizasyon gibi temel alt yapı sistemlerinin yetersiz olması ✓ Su kayıp ve kaçak oranının yüksek olması ✓ Yağmur suyu şebekelerinin yetersiz olması ✓ İşletme (enerji vb.) giderlerinin çok yüksek olması ✓ Kullanıcıların yeterli su ve kanalizasyon kullanımı bilincine sahip olmamaları ✓ Tesislerde mekanik ve elektriksel donanımların dışa bağımlı olması ✓ Su kaynaklarında dezenfeksiyon sisteminin yetersiz olması ✓ Abone bağlantılarının eski olması nedeniyle sıkça arızalanması ✓ Coğrafi bilgi sistemimizin olmayışı ✓ Araç Parkının yetersiz olması

	✓ Teknik ve fiziki donanımıyetersizliği
--	---

FIRSATLAR	TEHDİTLER
✓ Kentin kalkınmada öncelikli iller arasında olması ✓ Kentin turizm potansiyeline sahip olması ✓ Yerel yönetim anlayışının gelişmesi ve yasal düzenlemelerle yerel yönetimlerin yetki ve sorumluluklarının artırılması ✓ Sivil toplum örgütlerinin varlığı ve desteği ✓ Uluslararası kuruluşlarla ortak projeler geliştirilmesi ✓ Kentte planlı gelişmeye yönelik toplumsal destek ve isteklilik ✓ Avrupa Birliği üyelik süreci ile gelecek fırsatlar ✓ Uluslararası su tüketiminin ve yönetim bilincinin artmasının kuruma etkileri ✓ Mardin ilinin Uluslararası ticaret rotası üzerinde bulunması	✓ Bölgeler arası gelişmişlik farkı ✓ Gelir düzeyinin düşük olması ✓ Yeni bir göç dalgasının oluşması ✓ İşsizlik ve yoksulluk oranının yüksek olması ✓ Sermaye ve beyin göçünün olması ✓ Çarpık kentleşme ve kaçak yapıların olması ✓ Yerleşim alanlarının dağınık ve kayalık olması ✓ Kurumun gelirlerinin yetersizliği ✓ Küresel ısınmanın su kaynaklarına etkisi ✓ Sel gibi doğal afetlerin altyapı sistemi ve tesislere etkisi ✓ Enerji maliyetlerinin yüksek olması ✓ Numarataj sisteminin güncellenmemesi. ✓ Kurumlararası koordinasyonun yeterince olmaması.

4.GELECEĞE BAKIŞ

4.1 MİSYONUMUZ

Suyu yurttaşlara yeterli, kesintisiz ve temiz bir şekilde ulaştırmak, atık suyun çevre ve insan sağlığı gözetilerek bertaraf edilmesi amacıyla arıtma tesisleri kurmak ve işletmektir.

4.2 VİZYONUMUZ

Hizmetiekolojik tahribata karşı mücadelenin bir parçası gören, yerel ekonomik kaynakları yerinde kullanan, demokratik yönetim anlayışını benimseyen bir kurum olmak

4.3 TEMEL DEĞERLER

Model, katılımcı, şeffaf yönetim tarzıyla

Araştıran, yenilikçi insan kaynağıyla

Ranta dayanmayan hizmet anlayışıyla

Sürdürebilir, demokratik, ekolojik bir yaklaşımla

Ulaşılmadık yer bırakmayacağız

MARSU'nun tüm çalışanları, yasalar çerçevesinde belirlenen misyon ve kendisi için hedeflediği vizyon doğrultusunda halka hizmet verirken, aşağıdaki temel ilkeler göre hareket etmektedir.

İŞBİRLİĞİ VE KATILIMCILIK

Paydaşlarla yönetim ve karar alma süreçlerinde işbirliği yaparak, proje uygulama çabalarına katkı sunmak ve sahiplenmeyi sağlamak.

SOSYAL SORUMLULUK

Topluma karşı sorumlu olmak, yurttaşlara sürekli hizmet etmek ve faaliyetleri insan odaklı yürütmek.

ÇEVREYE DUYARLILIK

Dünyayı çocuklarımızdan ödünç aldığımızın bilinciyle, çalışmalarımızın tamamında çevrenin korunmasına ve yaşatılmasına yönelik tedbirleri almak.

ÜRETKENLİK VE KAYNAK YÖNETİMİ

Zamanı ve kaynakları akılcı, verimli ve ekonomik kullanarak yüksek katma değer üretmek.

GÜVENİLİRLİK, ŞEFFAFLIK, DÜRÜSTLÜK

Güvenilir ve itibarı yüksek bir kurum olarak şeffaf ve hesap verilebilir olma.

BİLİMSELLİK VE YENİLİKÇİLİK

Bilgiye değer vererek değişime ve gelişime açık bir kurum olmak.

4.4 STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER

İNSAN KAYNAKLARI

Stratejik amaç: Personel yönetiminden insan kaynakları yönetimine geçiş için sistemler kurmak, uygulamaya geçirmek ve sürdürülebilirliğini sağlamak

Hedef 1: Daha etkin hizmet üretmek için ihtiyaç duyulan birimleri yeniden yapılandırmak

Hedef 2: Çalışanların motivasyonunu artırıcı aktiviteler yapmak

Hedef 3:Ekip ruhu ve dayanışmayı teşvik eden bir kurum kültürünün oluşmasını ve devamlılığını sağlamak

Hedef 4: Etkili bir eğitim yönetim sistemi kurmak ve uygulamak.

	FAALİYETLER	DÖNEM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA ALANI	UYGULAMA BİRİMİ
1.	İdari ve teknik personel sayısının artırılması	2015-2019	Personel alımı	İl Geneli	İnsan Kayn. ve Eğitim Daire Başk.
2.	İhtiyaca göre yeni birimlerin açılması	2015-2019	Personel alımı	İl Geneli	İnsan Kayn. ve Eğitim Daire Başk.
3.	Çalışanlarımızın sürekli gelişimini sağlamak	2015-2019	Hizmetiçi eğitim	İl Geneli	İnsan Kayn. ve Eğitim Daire Başk.
4.	Bireysel performans sisteminin kurulması	2015-2019	Ekip oluşturup analizler yapmak uygun eğitimleri aldirmek	İl Geneli	İnsan Kayn. ve Eğitim Daire Başk.
5.	Gelecek kuşak yöneticilerinin yetiştirilmesi için yönetici yetiştirme programları hazırlamak ve uygulamaya geçirmek.	2015-2019	Eğitimlerin programlarının verilmesi	İl Geneli	İnsan Kayn. Ve Eğitim Daire Başk.
6.	Eşitlik ilkesi ve pozitif ayrımcılık ilkesini uygulamak		Uygun eğitim programlarının verilmesi	İl Geneli	İnsan Kayn. Ve Eğitim Daire Başk.
8.	Personelin yararlanacağı sosyal bir tesis oluşturmak	2015-2019	Gerekli yeni tesislerin kurulması	İl Geneli	İnsan Kayn. Ve Eğitim Daire Başk.

STRATEJİ VE MALİ HİZMETLER

Stratejik amaç: Mali hizmetlerde verimliliği, etkinliği artırmak ve tahsilatı kolaylaştırıcı, artırıcı çalışmalar yapmak. Borç ödemeleri için planlama yapmak.

Hedef 1: Tahsilâtın arttırılması amacıyla alternatif tahsilat yöntemleri belirlemek .

Hedef 2: Borç ödemeleri

İdaremize Devrolunan borçların tasfiyesi ve ödenmesi konusunda gerekli çalışmalar yapmak. Ödeme Planı oluşturmak.

	FAALİYETLER	DÖNEM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA ALANI	UYGULAMA BİRİMİ
1	Tahsilat işlemlerinin hızlandırılması.	2015	Uygun donanımın sağlanması	Tüm Tahsilat Noktaları	Strateji Geliş. Daire Başk.
2	Kredi kartı ile tahsilat noktalarında tahsilat yapılması	2015-2016	Pos makinalarının kurulması	Tüm Tahsilat Noktaları	Strateji Geliş. Daire Başk.
3	PTT Şubeleri aracılığıyla kurumsal tahsilat yapılması	2015-2016	Gerekli Anlaşmaların yapılması	İl Geneli	Strateji Geliş. Daire Başk.
4	Banka şubeleri aracılığıyla Kurumsal Tahsilat yapılması	2015-2016	Gerekli Anlaşmaların yapılması	İl Geneli	Strateji Geliş. Daire Başk.
5	Mobil Tahsilat Araçlarının Temini (İlçe merkezine uzak PTT ve Banka Şubesi bulunmayan Mahallelerde yerinde tahsilat yapılmasını sağlamak.)	2016-2017	Mobil araçların sayısı	İlçe Merkezi Dışındaki Mahallelerde	Strateji Geliş. Daire Başk.
6	6360 sayılı yasa uyarınca Devrolunan Borçların ödenmesi	2015-2019	Ödeme planın oluşturulması	Hak sahipleri	Strateji Geliş. Daire Başk.

BİLGİ İŞLEM

Stratejik Amaç 1: Bilgi işlem teknolojisini geliştirmek ve birimler arası entegrasyonu sağlamak

Hedef 1: 2015-2019 yılları arasında bilgisayar yazılımları ve Abone Yönetim sistemi günümüz teknolojisi ile uyumlu hale getirilecektir.

Hedef 2: 2015-2017 yılları arasında mevcut personelin uzmanlaşmasına yönelik hizmet içi eğitim programları düzenlenecektir.

Hedef 3: 2015-2019 yılları arasında birimler arasındaki internet ağı ile veri iletişim altyapısı daha hızlı ve güvenilir hale getirilecektir.

Hedef 4: 2015 yılında Abone Yönetim Sistemi, Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) ve SCADA arasındaki entegrasyon sağlanacaktır.

Hedef 5: 2015-2019 yılları arasında vatandaşla daha hızlı, kolay, şeffaf, ekonomik, güvenilir ve her yerden erişilebilir e-marsu uygulamaları geliştirilecektir.

Hedef 6: Elektronik Belge Yönetim Sistemi ve E-Belediye uygulamaları devreye alınacaktır.

	FAALİYETLER	DÖNEM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA BİRİMİ
1.	Web portalı ve e-mail Sunucukurulumu	2015	Web sitesi bitirme yüzdesi, personellerin e-mail sayısı	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
2.	Online Ödeme ve Borç Sorgulama sistemin oluşturulması	2015	Online tahsilat yüzdesi	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
3.	Online Beyaz Masa oluşturulması	2015	Online Beyaz masa bitirme yüzdesi	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

4.	SCADA Sistemi entegrasyonu sağlamak	2015-2019	Devreye alınan isale hatlarının ve şebekelerin sayısı	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
6.	Hizmet içi eğitimler düzenlemek	2015-2017	Yılda 2 hizmet içi eğitimin yapılması	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
7.	Merkez binadaki network omurgasının oluşturulması	2015-2017	Cat6 destekleyen omurga switch sayısı	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
8.	Merkez binadaki internet hızının artırılması	2015-2019	İnternet hızı	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
9.	Merkez binadaki domain kontrol sisteminin genişletilmesi	2015-2019	Domain Kontrol Sistemine dâhil olan bilgisayar sayısı	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
10.	Akıllı Faks Sistemin kurulması	2015-2016	Akıllı Faks sistemi kurulan ilçe şube sayısı	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
11.	Araç Takip ve Akaryakıt Takip Sistemin Kurulumu	2015-2017	Araç Takip Sistemine dahil olan araç sayısı	Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

DESTEK HİZMETLERİ

Stratejik amaç:Hizmet Binalarının güçlendirilmesi ve modernize edilmesi, güvenlik ve evrak kayıt sisteminin oluşturulması

Hedef 1:Kurum içi evrak kayıt sisteminin yapılması.

Hedef 2:Tüm Tesislerin güvenlik sistemlerinin kurulması

	FAALİYETLER	DÖNEM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA ALANI	UYGULAMA BİRİMİ
1.	Hizmet binası onarımları	2015-2019	Etüt çalışması	Tüm Hizmet Binaları	Destek Hizm. Daire Başk.
2.	Sivil savunma sisteminin kurulması	2015-2019	Eğitimlerin verilmesi	İl Geneli	Destek Hizm. Daire Başk.
3.	İdari binanın elektrik ve iklimlendirme sistemlerinin bakım ve onarımı sağlanacaktır.	2015-2019	Teknik donanımın sağlanması	İl Geneli	Destek Hizm. Daire Başk.
4	Binada güvenlik sisteminin kurulması	2015-2019	Yangın söndürme cihazlarının alınması,kamera sistemleri kurulması	İl Geneli	Destek Hizm. Daire Başk.
5	Evrakların tek elden toplanması	2015-2019	Elektronik evrak kayıt sisteminin oluşturulması	İl Geneli	Destek Hizm. Daire Başk.

Makine İkmal Ve Tesisler Hizmetleri

Stratejik amaç: Birimlerin ihtiyaç duyduğu araç ve gereçlerin temini ile araç parkının modernize edilmesi

Hedef 1:Merkez ve ilçelerde müstakil ambarların kurulması

Hedef 2: Araç sayısının artırılması

Hedef 3: Araç takip sisteminin oluşturulması

Hedef 4: Taşınır kayıt sistemi oluşturulması

	FAALİYETLER	DÖNEM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA BİRİMİ
1.	Makine parkı kapasitesini güçlendirmek ve modernize etmek	2015-2017	2017 yılına kadar toplam 10 adet araç ve iş makinesi temin edilmesi	Makine İkmal Ve Tesisler Dairesi Başkanlığı
2.	Araç takip sistemini oluşturmak ve raporlama sisteminin kurulması	2015-2017	Araç Takip Sisteminin kurulumu	Makine İkmal Ve Tesisler Dairesi Başkanlığı
3.	Temin ve stok sistemini daha işlevsel ve ekonomik hale getirmek.	2015-2017	Malzeme hareketlerinin takip sisteminin kurulumu	Makine İkmal Ve Tesisler Dairesi Başkanlığı

İÇMESUYU TEMİNİ VE DAĞITIMI

Stratejik amaç: Hizmet sınırlarımız içinde kaliteli ve kesintisiz su temini sağlamak

Hedef 1: Veri tabanını izleme ve kontrol sistemi (SCADA) yönelik çalışmalar

Hedef 2: Coğrafi Bilgi Sistemine yönelik çalışmalarda bulunmak

Hedef 3: Su arızalarının en kısa sürede çözülmesi

Hedef 4: Şebeke su kayıplarını minimuma indirmek

	FAALİYETLER	DÖNEM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA ALANI	UYGULAMA BİRİMİ
1.	İçme suyu şebekesi dağıtım sistemlerinde oluşabilecek arızalara müdahale etmek	2015-2019	Kaliteli hizmet vermek amacıyla tüm ilçelerimizde konumlandırılmak üzere hizmet alım ihalesi	İl Geneli	İçme Suyu Daire Başk.
2.	Arızalara en kısa sürede müdahale etmek	2015-2019	İlçe teşkilatlarımızın malzeme ihtiyaçlarının temin edilmesi	İl Geneli	İçme Suyu Daire Başk.
3.	İçme suyu amaçlı alt yapı dağıtım şebeke sistemlerinin oluşturulması	2015-2019	CBS kurulumu	İl Geneli	İçme Suyu Daire Başk.
4	CBS çalışmalarını yürütecek personelin yetiştirilmesi	2015	CBS eğitiminin verilmesi	İl Geneli	İçme Suyu Daire Başk.
5	İçme suyu dağıtım şebekelerinin tek elden yönetilmesi	2015	Kontrol mekanizmalarının oluşturulması	İl Geneli	İçme Suyu Daire Başk.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Stratejik amaç: İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yaygınlaştırılması

Hedef 1: Tüm çalışanlara bilimsel ve teknik yöntemlerle güvenli çalışma ortamı temin ederek halka kesintisiz ve güvenli hizmet sunmak

	FAALİYETLER	DÖNEM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA ALANI	UYGULAMA BİRİMİ
1.	İş yerlerinde sağlıklı ve güvenli bir ortam temin etmek	2015-2016	İSG kurulunu etkinleştirmek Yöneticilere seminer ve konferanslarla farkındalık bilinci oluşturma	İl Geneli	İnsan Kaynak. Ve Eğitim Daire Başk.
2.	İş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemek	2015-2018	Tüm çalışanlara profesyonel destek ve eğitim	İl Geneli	İnsan Kaynak. Ve Eğitim Daire Başk.
3.	İş sağlığı ve güvenliği bilinci oluşturarak çalışanlara uygun davranış kazandırmak	2015-2018	Çalışanların tüm süreçlere katılımını sağlamak	İl Geneli	İnsan Kaynak. Ve Eğitim Daire Başk.
4	İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri alt yapısı hazırlanarak tüzel statüye kavuşturacak OSGB kurmak	2017-2018	Tüzel kişiliğin kurumsallaştırılması	İl Geneli	İnsan Kaynak. Ve Eğitim Daire Başk.

ATIKSU HİZMETLERİ

Stratejik amaç: Atık su sisteminin daha etkin ve verimli çalışabilmesi için Makine ve ekipman konusunda güçlendirilmesini sağlamak

Hedef 1: Atık su sisteminin daha etkin ve verimli çalışmasını sağlamak

	FAALİYETLER	DÖNEM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA ALANI	UYGULAMA BİRİMİ
1.	Atık su sisteminin daha etkin ve verimli çalışabilmesi için Makine ve ekipman konusunda güçlendirilmesini sağlamak.	2015-2019	Yılları arasında 5 adet vakumlu ve itici özellikli vidanjör ve 5 adet vakumlu vidanjör alınması 1 adet Kanal Görüntüleme cihazı alınacaktır. pik kapakların 1500 adedi kompozit kapak ile değiştirilecektir.	İl Geneli	ATIKSU KONTROL VE RUHSAT DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI
2.	Atık su sisteminin daha etkin ve verimli çalışmasını sağlamak	2015-2019	Kanalizasyon şebeke bilgileri (imalat ve Bakım onarım)%10 oranında G.İ.S(Coğrafi Bilgi Sistemi) Ortamına aktarılması 2015-2019 yılları arasında şebeke temizliği her yıl % 10 artırılması	İl Geneli	ATIKSU KONTROL VE RUHSAT DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI
3.	Kentsel atık suyun insan ve çevre sağlığına zarar vermeden daha ekonomik, verimli ve etkin bir şekilde bertaraf edilmesini sağlamak.	2015-2019	Endüstriyel atıksu denetim sistemi geliştirilecektir. Doğal arıtma sistemleri köylerde yapmaya başlanacaktır.	İl Geneli	ATIKSU KONTROL VE RUHSAT DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

4	Olası acil durumlara karşı yapılacak çalışmaları planlamak ve uygulamak için acil durum yönetim planı oluşturmak	2015-2019	Oluşturulan acil durum yönetim planı	İl Geneli	ATIKSU KONTROL VE RUHSAT DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI
5	Kanalizasyon şebeke tıkanıklığı arızaları sürekli azaltılacaktır.	2015-2019	Kanalizasyon şebekesinde meydana gelen tıkanıklıklar asgariye indirilecektir.	İl Geneli	ATIKSU KONTROL VE RUHSAT DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI
6	Her türlü Atık su Kanal Bağlantılarını Genel Müdürlüğümüz Kontrolünde Yaptırmak	2015-2019	Kanal bağlantılardan gelen gelirler sürekli artırılabacaktır.	İl Geneli	ATIKSU KONTROL VE RUHSAT DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

ABONE HİZMETLERİ

Stratejik amaç: Abone sayısı ve hizmet kalitesini artırmak

Hedef 1: iş ve işlemlerde hizmet memnuniyetinin artırılması

Hedef 2: Abone sayısının artırılması

Hedef 3: Kayıp ve kaçak oranlarının minimuma indirilmesi

	FAALİYETLER	DÖNEM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA ALANI	UYGULAMA BİRİMİ
1.	Abone sayısını artırılması	2015-2019	Abone sayısı tespiti	İl Geneli	Abone Daire Başkanlığı
2.	Abonelerden gelen itiraz sayısının düşürülmesi	2015-2019	Eksik abonelerin yapılması	İl Geneli	Abone Daire Başkanlığı
3.	Sayaçların bakım ve onarımı yapılması	2015-2019	Sayaç tespiti	İl Geneli	Abone Daire Başkanlığı

4.	Daha hızlı, kolay, şeffaf, ekonomik güvenilir ve her yerden erişilebilir e-MARSU uygulamaları geliştirmek	2015-2019	e-MARSU uygulamasını faaliyete koymak	İl Geneli	Abone Daire Başkanlığı
5.	Abone odaklı yaklaşımlarla iş ve işlemlerde kullanıcı memnuniyetinin artırılması	2015-2019	Memnuniyet anketlerinin yapılması	İl Geneli	Abone Daire Başkanlığı
6.	Hem abone hem de çalışanlar için veriye ulaşım etkinliğini ve etkililiğini artırmak	2015-2019	İnternet ve intranet olanaklarını artırmak	İl Geneli	Abone Daire Başkanlığı
7.	Abone sözleşme bilgileri güncellenmesi	2015-2019	Abone tespiti	İl Geneli	Abone Daire Başkanlığı

İŞLETMELER HİZMETİ

Stratejik amaç: Kentin içme suyu teminini sağlayan isale hattının güvenliğini sağlamak

Hedef 1:Beyazsu isale hattında gerekli onarımı yapmak

Hedef 2:İçme suyu amaçlı depoların onarılması

Hedef 3:Pompa istasyonlarının bakım ve onarımı

Hedef 4:İçme ve kullanma suyu temin edilen kaynaklarımızın evsel, tarımsal ve her türlü hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklanan atıksular ile kirlenmesini önlemek

	FAALİYETLER	DÖNEM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA ALANI	UYGULAMA BİRİMİ
1.	İçme suyu iletimini sağlayan isale hatlarının güvenliğini sağlamak	2015-2019	Güvenlikçi alımı	Mardin İlçeleri isale hatları	İşletmeler Daire Başkanlığı
2.	Beyazsu isale hattında bulunan arızaların giderilmesi	2015-2019	Fizibilite çalışmalarının yapılması. Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin	Mardin ve İlçeleri isale hatları	İşletmeler Daire Başkanlığı

			seçilmesi		
3.	Su kayıpların tespit edilmesi	2015-2019	Fizibilite çalışmalarının yapılması. Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi	İl Geneli	İşletmeler Daire Başkanlığı
4	İçmesuyu amaçlı İsale Hatlarının tek merkezden kontrolünün sağlamak	2015-2019	Sacda sisteminin kurulması	İl Geneli	İşletmeler Daire Başkanlığı
5	İçme suyu amaçlı CBS sistemi ile entegrasyonu	2015-2019	CBS kurmak	İl Geneli isale hatları	İşletmeler Daire Başkanlığı
6	İçme suyu amaçlı depoların ve terfi binaların onarılması	2015-2019	Teknik donanımın sağlanması	İl Geneli	İşletmeler Daire Başkanlığı
7	Montaj ve demontaj hizmetinin yapılması	2015-2019	Hizmet alımı	İl Geneli	İşletmeler Daire Başkanlığı
8	İlçemizde mevcut olan pompa istasyonları terfi merkezleri ve sondaj kuyularının onarılması	2015-2019	Kuyu ve motopompların bakımı	İl Geneli	İşletmeler Daire Başkanlığı
9	Beyazsu ve Hanok kaynağının korunması	2015-2019	Havza Koruma Yönetmeliğini hazırlamak	İl Geneli	İşletmeler Daire Başkanlığı

BASIN YAYIN-HALKLA İLİŞKİLER

Stratejik amaç: Vatandaşa daha iyi bir halkla ilişkiler hizmeti vermek.

Hedef 1: Kurum hizmetlerini daha iyi bir şekilde Kamuya tanıtmak ve bilinçlendirme çalışmaları yapmak.

Hedef 2: Daha iyi bir hizmet vermek için vatandaş memnuniyeti araştırması yaparak sonuçlara göre gerekli değişikliklerin yapılmasını sağlamak.

	FAALİYETLER	DÖNEM	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA ALANI	UYGULAMA BİRİMİ
1.	Her yıl vatandaş memnuniyeti araştırması yapılacak ve sonuçları değerlendirilecektir.	2015-2019	Anket çalışması	İl Geneli	Basın Yay. Ve Halkla İlişk.Müd.
2.	Halkla ilişkiler personeline eğitim verilmesi	2015-2019	Yılda 2 defa eğitimin verilmesi	İl Geneli	Basın Yay. Ve Halkla İlişk.Müd.
3.	Alo 185 sisteminin kurulması	2015-2019	Teknik donanımın sağlanması	İl Geneli	Basın Yay. Ve Halkla İlişk.Müd.
4	Kurumu tanıtmaya yönelik her yıl ortalama 100.000 adet bilinçlendirme materyali hazırlanacak ve dağıtılacaktır.		Broşür, el ilanı, tanıtım reklamları vb	İl Geneli	Basın Yay. Ve Halkla İlişk.Müd.
5	Kurum tarafından yayınlanmış yayınların envanter çalışması yapılacaktır.	2015-2019	Arşiv çalışmasının yapılması	İl Geneli	Basın Yay. Ve Halkla İlişk.Müd.

PLAN- PROJE HİZMETLERİ

Stratejik Amaç: Temiz su ve temiz çevre her canlının hakkıdır, düşüncesinden hareketle her canlının temiz suya ulaşmasını ve temiz bir ortamda yaşam sürdürmesini sağlamak

Hedef 1: Su kaynağı olmayan yerlere sondajla su sağlanması ve içme suyu şebekelerinin yapımı

Hedef 2: Kanalizasyon şebekesinin olmadığı yerlere yeni hatlar döşenmesi ve arıtma tesislerinin yapılması

Hedef 3: Yağmur suyu şebekesi olmayan yerlere yeni şebekelerin yapılması

FAALİYETLER	DÖNEM	FAALİYET ALANI	PERFORMANS GÖSTERGESİ	UYGULAMA BİRİMİ
Mardin wastewater Atıksu tesisi (AB Hibe Projeleri kapsamında) yapımı	2015-2019	Artuklu ve Kızıltepe İlçeleri	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
İçmesuyu Şebekesi ile terfi hattının yapılması.(SUKAP kapsamında)	2015-2019	Artuklu İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Atıksu Tesisinin yapılması(SUKAP Kapsamında)	2015-2019	Artuklu İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Sultanköy İsale hattının (yenileme) yapılması.	2015-2018	Artuklu İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı

Kabala İsale hattı (yenileme) yapılması.	2015-2017	Artuklu İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Yeşilli İsale hattı (yenileme) yapılması.	2015-2019	Artuklu İlçesi Yeşilli İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave Kanalizasyon şebekesi yapılması.	2015-2019	Artuklu İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahalleler de İlave İçmesuyu şebeke İnşaatı işinin yapılması.	2015-2019	Artuklu İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
İçmesuyu Şebekesi yapımı. (SUKAP Kapsamında)	2015-2019	Kızıltepe İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Atıksu Tesisinin yapılması. (SUKAP Kapsamında)	2015-2019	Kızıltepe İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı

Muhtelif mahallelerde İlave Kanalizasyon şebekesi yapılması.	2015-2019	Kızıltepe İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun	Plan Proje ve İnşaat Daire
---	-----------	------------------	---	----------------------------

			ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave Yağmursuyu şebekesinin yapılması.	2015-2019	Kızıltepe İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave İçmesuyu şebekesinin yapılması	2015-2019	Kızıltepe İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
İçmesuyu şebekesinin yapılması.(SUKAP Kapsamında)	2015-2019	Nusaybin İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave Kanalizasyon şebekesinin yapılması	2015-2019	Nusaybin İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave İçmesuyu şebekesinin yapılması.	2015-2019	Midyat İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Atıksu arıtma tesisinin yapılması.(SUKAP Kapsamında)	2015-2019	Midyat İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave kanalizasyon şebekesinin	2015-2019	Midyat İlçesi	Fizibilite çalışmalarının	Plan Proje ve İnşaat

yapılması.			yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave Yağmursuyu şebekesinin yapılması.	2015-2019	Midyat İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
İçme suyu arıtma tesisi yapımı (SUKAP Kapsamında)	2015-2017	Derik İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave İçmesuyu şebekesinin yapılması.	2015-2019	Derik İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave kanalizasyon şebekesinin yapılması.	2015-2019	Derik İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Atıksu Tesisi İnşaatı yapılması (SUKAP Kapsamında)	2015-2019	Derik İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave İçmesuyu şebekesinin yapılması	2015-2019	Mazıdağı İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave	2015-2019	Mazıdağı İlçesi	Fizibilite çalışmalarının	Plan Proje ve İnşaat

kanalizasyon şebekesinin yapılması.			yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Daire Başkanlığı
Kanalizasyon şebekesinin yapılması. (SUKAP Kapsamında)	2015-2019	Savur İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave İçmesuyu şebekesinin yapılması.	2015-2019	Savur İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave kanalizasyon şebekesinin yapılması	2015-2019	Savur İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave İçmesuyu şebekesinin yapılması.	2015-2019	Dargeçit İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave kanalizasyon şebekesinin yapılması.	2015-2019	Dargeçit İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
İçmesuyu şebekesinin yapılması. (SUKAP Kapsamında)	2015-2019	Ömerli İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave	2015-2019	Ömerli İlçesi	Fizibilite çalışmalarının	Plan Proje ve İnşaat

kanalizasyon şebekesinin yapılması.			yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Daire Başkanlığı
Atıksu şebekesinin yapılması. (SUKAP Kapsamında)	2015-2019	Ömerli İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave İçmesuyu şebekesinin yapılması.	2015-2019	Ömerli İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Atıksu Şebeke İnşaatı işinin yapılması. (SUKAP Kapsamında)	2015-2019	Yeşilli İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave İçmesuyu şebekesinin yapılması.	2015-2019	Yeşilli İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Muhtelif mahallelerde İlave kanalizasyon şebekesinin yapılması.	2015-2019	Yeşilli İlçesi	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Boşaltılan köylere dönüş olması için kırsal mahallelerde sondaj kuyusu açma ve içme suyu şebekesinin yapılması.	2015-2019	İl Geneli	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Kırsal mahallelerde sondaj	2015-2019	İl Geneli	Fizibilite çalışmalarının	Plan Proje ve İnşaat

kuyusu ve içmesuyu şebekesinin yapılması.			yapılması.Uygun ekip, ekipmanın ve materyallerin seçilmesi.	Daire Başkanlığı
Kırsal mahallelerde kanalizasyon şebekesinin yapılması.	2015-2019	Büyükşehir İl Geneli	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekiplerin seçilmesi.	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı
Beyazsu isale hattından beslenen Kızıltepe ve Artuklu İlçesi için alternatif çözümlerin üretilmesi	2015-2019	Büyükşehir İl Geneli	Fizibilite çalışmalarının yapılması.Uygun ekiplerin seçilmesi	Plan Proje ve İnşaat Daire Başkanlığı

AVRUPA BİRLİĞİ İPA PROJE

KATILIM ÖNCESİ MALİ YARDIM ARACI (INSTRUMENT FOR PRE-ACCESSION ASSISTANCE - IPA)

Avrupa Birliği 2007–2013 dönemi için aday ve potansiyel aday ülkelere sağlanacak tüm katılım öncesi mali yardımları tek bir program çerçevesinde toplamıştır. Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance - IPA) olarak adlandırılan bu sistem çerçevesinde, Türkiye'ye sunulacak Avrupa Birliği mali yardımları, Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerde uygulanan yaklaşıma uygun olarak kullanılmaktadır.

İPA BİLEŞENLERİ

- ✓ Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma
- ✓ Sınır Ötesi İşbirliği
- ✓ Bölgesel Kalkınma
- ✓ İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi
- ✓ Kırsal Kalkınma(IPARD)

MARDİN ATIKSU PROJESİ

Kapsam

Mardin ili ve Kızıltepe, Yalım, Yeşilli ve Kabala ilçe merkezlerine hizmet verecek

:

- ✓ Güney Atıksu Arıtma Tesis
- ✓ Kuzey Atıksu Arıtma Tesis
- ✓ Kollektör Hatları
- ✓ Kanalizasyon Şebekesi
- ✓ Araç-gereç alımı (Kanal temizleme, vidanjör, kaçak tespit cihazı vb)
- ✓ Eğitim ve kurumsal gelişim teknik destek hizmeti
- ✓ Yapım kontrollüğü teknik destek hizmeti

Maliyet

Toplam: 59,7 Milyon Avro

Finansman

- ✓ %85 Avrupa Birliği IPA (Katılım Öncesi Mali Yardım Fonu) **hibe** fonu
(50,8 milyon Avro)
- ✓ %6,75 Çevre ve Şehircilik Bakanlığı **Hibesi** (4 milyon Avro)
- ✓ %8,25 İller Bankası Kredisi veya Öz sermaye (4,9 milyon Avro)

Süreç

- ✓ IPA dosyası 2011 yılında hazırlanmış ve Kasım 2011 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanlığı'na teslim edilmiştir. Bakanlığın incelemesi Haziran 2012 tarihinde sona ermiş ve AB delegasyonuna başvuru dosyası iletilmiştir.
- ✓ AB delegasyonu proje ile ilgili 31 Ocak-1Şubat 2013 tarihlerinde Mardin'e saha gezisi düzenlemiştir.
- ✓ AB Delegasyonu ilk değerlendirmesini 2013 yılında tamamlamış ve yazılı görüşlerini 16 Aralık 2013 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na iletmıştır (Müşteşar Yardımcısı Sayın Murat Zorluoğlu'na atfen).
- ✓ AB Katılım Öncesi Mali Yardım Başvurusu kapsamında incelenen projeye CCI no 2012TR16IPR003 proje numarası verilmiştir.
- ✓ 6360 sayılı kanunun bir sonucu olarak Mardin Güney Arıtma tesisinin Kızıltepe'yi de dahil edecek şekilde genişletilmesi mecburiyeti (teknik ve

ekonomik açıdan) doğmuş, bu konu AB delegasyonunun Ocak 2013 ayındaki saha gezisinde ve bilahare yazılı görüşlerinde de tavsiye edilmiştir.

- ✓ Proje revizyon çalışmaları Kasım 2014 tarihinde tamamlanmış, başvuru dosyasının tamamlanması için AB Delegasyonunun resmi görüşleri beklenmiştir. 16 Aralık 2013'te alınan resmi görüşler üzerine başvuru dosyası revizyon çalışmaları başlamıştır.
- ✓ AB yorumlarına cevaplar ve nihai revizyonlar tamamlanarak nihai IPA Başvuru Dosyası Mayıs 2014 tarihinde Çevre Bakanlığı AB İşleri Dairesine teslim edilmiştir.
- ✓ Bu tarihten sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı dosyayı inceleyip uygun bulduktan sonra resmi görüşlere cevaben AB Delegasyonuna iletecektir.
- ✓ Güney arıtma tesisinin ÇED süreci devam etmektedir. Kızıltepe Belediyesi tarafından finanse edilen ÇED çalışmasının bu yılın 3. Çeyreği sona ermesi beklenmektedir.

UYGULAMA TAKVİMİ

Mardin ili ve Kızıltepe, Yalım, Yeşilli ve (önceden ilçe statüsünde olan Kabala) ilçe merkezlerine hizmet verecek atıksu sistemlerinin oluşturulması için AB IPA kapsamında hibe yoluyla uygulanacak bu projenin bileşenleri aşağıda açıklanmaktadır:

1. Mardin merkez(Artuklu), Yalım ve Kızıltepe merkez yerleşiminden toplanan Atıksuları arıtacak 2 adet arıtma tesisi yapım işleri:
 - Güney (Kızıltepe) Atıksu Arıtma Tesisi:Anaerobik (oksijensiz) çamur çürütmeli ve eşzamanlı denitrifikasyon prosesi olacaktır. Bu proses karbon ve azot giderimini esas almaktadır. Buna ek olarak biyolojik fosfor giderimi için anaerobic tanklar inşa edilecektir. Projesi 2032 hedef yılı tahmini atıksu miktarı olan 23.6 milyon m3 ve 2. Etap için de hedef yıl olan 2047 atıksu miktarı tahmini 28.9 milyon m3'e göre yapılacaktır.

- Kuzey (Yeşilli) Atıksu Arıtma Tesisi: Uzun havalandırmalı aktif çamur prensibine göre yapılacak tesis, eşzamanlı denitrifikasyon ve fosfor giderimine sahip olacaktır. Projesi 2032 hedef yılı tahmini atıksu miktarı olan 4.4 milyon m³ ve 2. Etap için de hedef yıl olan 2047 atıksu miktarı tahmini 6.0 milyon m³'e göre yapılacaktır
- 2. Atıksu Kollektörleri:
 - Güney Kollektör: Arıtma tesisi alanına kadar mevcut kollektörün uzatılması için 1000mm ve 2000 mm çaplarında toplam 22 km kollektör döşenecektir.
 - Kuzey kollektör: 800 ve 1000 mm çaplarında toplam 16 km kollektör hattını kapsamaktadır.
- 3. Mardin merkez kanalizasyon şebekesi (1. Etap): özellikle mardin Yenişehir bölgesini kapsayan ve projesi iller Bankası tarafından yaptırılmış 140 km şebekenin inşaatını kapsamaktadır.
 - 136 km 150-400 mm HDPE boru (şebeke ve ev bağlantıları için)
 - 4 km civarı 600-1000 mm beton boru.
- 4. Ekipman Alımı: Vidanjör, kanal temizleme aracı, su kaçak tespit cihazları gibi MARSU'nun işletmede ihtiyaç duyacağı ekipman alımlarını içermektedir.
- 5. Müşavirlik hizmetleri: yapım ve mal tedariği süresince MARSU'ya yapım kontrollüğü, teknik destek ve eğitim desteği verilecek olan bu hizmetin süresi işlerin tamamlama süresine göre 3 yıl civarında olacaktır.

Toplam 59,7 Milyon Avro tahmin edilen proje maliyetinin %85'i (50.8 m AVRO) Avrupa Birliği IPA (Katılım Öncesi Mali Yardım Fonu) hibe fonundan, %6,75'i(4 milyon Avro)Çevre ve Şehircilik Bakanlığından karşılanacaktır. MARSU maliyetin %8.25'ini karşılayacak olup, 4,9 milyon AVRO tutan bu rakam İller Bankasından 15 yıl vadeli kredi olarak sağlanabilecektir.

Projenin Uygulama takvimi aşağıdaki gibi tahmin edilmektedir:

Proje Bileşenleri	2015	2016	2017	2018	2019
Mardin Güney ve Kuzey AAT'leri	İhale-proje ve inşaat	İnşaat	İnşaat ve deneme işletme	İşletme	İşletme
Kollektörler	İhale-inşaat	İnşaat	İnşaat - işletme	İşletme	İşletme
Mardin Merkez/Artuklu Kuzey ve Güney Kanalizasyon Şebekesi	İhale-inşaat	İnşaat	İnşaat-işletme	İşletme	İşletme
Müşavirlik (İnşaat Kontrollüğü, Teknik Destek ve Eğitim	İhale-hizmete başlama	Hizmet	Hizmet	Hizmet	-
İşletme için Araç ve Ekipman Alımı	-	İhale ve sipariş	Malların teslimi ve işletme	İşletme	İşletme

Yukarıda da görüldüğü gibi hem Atıksu Arıtma Tesisleri hem de kollektör ve şebekelerin yapımı için ihalelerin 2015 yılında tamamlanıp işlere başlanması hedeflenmektedir. Tüm inşaat işlerinin 2 yıl içinde tamamlanması beklenmektedir.